

සුරක්ෂිත අනාගතයක්

සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් සඳහා
ජෛනික බලපත්‍ර පිළිබඳ හඳුන්වීමක්

හැඳින්වීම

මෙම අත් පොත ව්‍යාපාර සඳහා බුද්ධිමය දේපල යන මෑයෙන් පළවූ පොත් පෙළක තුන් වැන්න වේ. මූලිකව මෙමගින් නව හා නිර්මාණශීලී අදහස් හා තාක්ෂණික ශක්තීන් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ව්‍යාපාරයේ හැකියාවන් උපරිම කර ගත හැකි ප්‍රධානතම උපකරණය වන පේටන්ට් අයිතිය පිළිබඳව සාකච්ඡාවට ලක් කෙරේ. ව්‍යාපාරයේ දැනුම නම් සම්පත, එනම් විශේෂයෙන් නව අදහස් හා සංකල්ප කළමනාකරණය කිරීම මගින් ඉක්මනින් වෙනස් වන තරඟකාරී ව්‍යාපාර පරිසරයකට වඩාත් හොඳින් මුහුණ දීමට, ව්‍යාපාර උපාය මාර්ග වෙනස් කිරීමට, ව්‍යාපාර පරිසර තත්වයන්ට අනුගතවීමට හා නව අවස්ථා උදාකර ගැනීමට පේටන්ට් අයිතිය පිළිබඳව දැනුම ප්‍රයෝජනවත් වේ.

අද පවතින්නේ දැනුම පදනම් කරගත් ආර්ථිකයක් බව ඔබ දන්නා කරුණකි. එවැනි තත්වයක් තුළ නිර්මාණශීලී ව්‍යාපාරයන් සතු පේටන්ට් අයිතිය යනු ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධානතම උපාය මාර්ගය වේ. මෙම අත් පොතින් ඕනෑම ව්‍යාපාරයක් සඳහා පේටන්ට් අයිතිය නිසා ලැබෙන වාසිත් පිළිබඳව වඩා සරලව හා ප්‍රායෝගිකව විස්තර කෙරෙයි. මෙම අත් පොතෙන් ප්‍රායෝගික තොරතුරු මෙන්ම පේටන්ට් සම්බන්ධ මූලික අවබෝධය ලබා දෙයි. නව නිර්මාණයක අයිතිය තහවුරු කිරීම නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගයකදී නැතිනම් පේටන්ට් අයිතිය බලාත්මක කර ගැනීමේදී පේටන්ට් සම්බන්ධ විශේෂඥයකුගේ උපදෙස් ලබා ගැනීම වඩා විවක්ෂණශීලී වේ. පේටන්ට් සම්බන්ධ විශේෂඥ උපදෙස් ලබා ගැනීමේදී වඩා නිවැරදි ප්‍රශ්න ඇසීමට මෙම අත් පොත ඉවහල් වන බව මාගේ විශ්වාසයයි.

තම ව්‍යාපාරයේ අලෙවි හා අපනයන උපාය මාර්ග හා නව තාක්ෂණය. පේටන්ට් උපාය මාර්ග සමඟ එකාබද්ධ කර ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයින් මෙම අත් පොත භාවිතයට උනන්දු කිරීම අපගේ බලාපොරොත්තුවයි. බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳව ලෝක සංවිධානය මෙම අත් පොත සම්බන්ධව ඔබගේ අදහස් හා යෝජනා බලාපොරොත්තු වේ. ලොව පුරා විසිරී සිටින සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයින් නව අවශ්‍යතා හා එයට විසඳුම් හඳුනා ගැනීමටත් ඒ අනුව මෙම අත් පොත ප්‍රතිශෝධනයට ලක් කිරීමට ඔබගේ අදහස් මහත් රුකුලක් වන බව අප සංවිධානයේ විශ්වාසය වේ.

ජාතික මට්ටමේ සංවිධාන හා හවුල් කරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් මෙම අත් පොත ඒ ඒ රටවල අවශ්‍යතාවයන් අනුව සකස් කළ හැකි අතර ඒ සඳහා උනන්දුවක් දක්වන ආයතන ලෝක බුද්ධිමය දේපල සංවිධානය ඇමතිමෙන් මෙහි අත් පිටපත් ලබාගත හැකිය.

ව්‍යාපාර සඳහා බුද්ධිමය දේපල මාර්ගෝපදේශ මාලාව

1. "මඛටත් ලකුණක්" - වෙළඳ ලකුණු ආරක්ෂණය: සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයින් සඳහා වෙළඳ ලකුණු පිළිබඳ හැඳින්වීමක්. (බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය - 900 වැනි ප්‍රකාශනය)
2. "හොඳ පෙනුමක්" - කාර්මික සැලසුම් ආරක්ෂණය: සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයින් සඳහා කාර්මික සැලසුම් පිළිබඳ හැඳින්වීමක්. (බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය - 498 වැනි ප්‍රකාශනය)
3. "සුරැකි අනාගතයක්" - පේටන්ට් ආරක්ෂණය: සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයින් සඳහා පේටන්ට් බලපත්‍ර පිළිබඳ හැඳින්වීමක්. (බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය - 917 වැනි ප්‍රකාශනය)
4. "නිෂ්පාදන ශීලි මඛට ප්‍රතිරූපන ආරක්ෂණය": සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණයේ ව්‍යවසායකයින් සඳහා ප්‍රතිරූපන අයිතිය පිළිබඳ හැඳින්වීමක්. (බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය - 918 වැනි ප්‍රකාශනය)

ඉහත සියළු ප්‍රකාශන පහත සඳහන් වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත හැක:

www.wipo.int/ebookshop

විකාශනය: මෙම පොතෙහි අඩංගු තොරතුරු වෘත්තීය නීති උපදෙස් සඳහා ආදේශකයක් නොවන බව සැලකිය යුතුය. මෙහි අඩංගු වන්නේ විෂයය පිළිබඳ මූලික තොරතුරු පමණි.

මෙම ප්‍රකාශනය බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානයේ (WIPO) පුළුච අනුමැතිය සහිතව පරිවර්තනය කර ප්‍රතිසම්පාදනය කරන ලදී. මෙහි මූල ඉංග්‍රීසි අනුවාදයේ ප්‍රතිරූපන අයිතිය බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය (WIPO) සතු වන අතර එම ප්‍රකාශනය www.wipo.int/sme/en/documents/guides/ වෙබ් අඩවියෙහි දක්වා ඇත. පරිවර්තනය කරන ලද පොතෙහි අඩංගු තොරතුරු වල නිවැරදි භාවය පිළිබඳව පුළුච වගකීම ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (Project SMED) සතු වන අතර ඒ පිළිබඳව බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානයේ වගකීමක් නොමැති බව සැලකිය යුතුය.

සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (ප්‍රතිරූපන අයිතිය 2010) ඉංග්‍රීසි අනුවාදයේ ප්‍රතිරූපන අයිතිය බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය (WIPO) (ප්‍රතිරූපන අයිතිය 2006) මෙම ප්‍රකාශනයේ අඩංගු කරුණු සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටස් වශයෙන් හෝ විද්‍යුත් මගින් හෝ යාන්ත්‍රික මාර්ගයකින් හෝ වෙනත් කිසිම අයුරකින් ප්‍රතිසම්පාදනය කිරීම හෝ සම්ප්‍රේෂණය කිරීම හෝ ශ්‍රී ලංකාව තුළ බෙදා හැරීම හිමි සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ (Project SMED) පුළුච අනුමැතියකින් තොරව සිදු නොකල යුතුය.

පටුන

	පිටුව
1. <u>පේටන්ට්</u>	3
2. <u>පේටන්ට් බලපත්‍රය ලබා ගන්නේ කෙසේද?</u>	16
3. <u>විදේශ රටකදී පේටන්ට් ආරක්ෂණය</u>	30
4. <u>පේටන්ට් ගත තාක්ෂණය වාණිජ්‍යකරණය</u>	34
5. <u>පේටන්ට් අයිතිය බලාත්මක කිරීම</u>	39

1. පේටන්ට්

පේටන්ට් යනු කුමක්ද?

පේටන්ට් යනු කාර්මික යෙදවීමක් ලෙස භාවිතා කල හැකි නව්‍යෝන්පාදනයක් සඳහා රජය මගින් ලබා දෙන අනන්‍ය වූ පරම අයිතියකි.

පේටන්ට් අයිතිය මගින් එහි අයිතිකරුට, නිපැයුම රැකගැනීමට හෝ අයිතිකරුගේ පූර්ව අනුමැතියකින් තොරව වෙනත් පාර්ශවයන් විසින් නිමවූම නිපැයුමක් නිපැයූවහොත්, හානිවලා, අලෙවියට ඇතුළු කර ගැනීම, අලෙවිය, නිමවූම හෝ නිපැයූවහොත් අනන්‍යතාවය නතර කිරීමට අනන්‍යවූ අයිතියක් හිමිවේ. පේටන්ට් යනු ඉතා බලවත් ව්‍යාපාරික උපකරණයකි. එමගින් ව්‍යාපාරයකට, ඔවුන්ට සුවිශේෂී වූ භාණ්ඩයක් හෝ නිපැයූවහොත් ක්‍රියාවලියක් පවත්වා ගෙන යාමටත්, වෙළඳපල තුළ ගනුදෙනු ස්ථානයක් ඇතිකර ගැනීමටත්, බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම මගින් අමතර ආදායමක් උපයා ගැනීමටත් අවස්ථාව හිමිවේ. කැමරා, ජංගම දුරකථන, මෝටර් රථ වැනි සංකීර්ණ භාණ්ඩ ඇතුළු විට පේටන්ට් ආවරණ කිහිපයකින් ආවරණය යන නම නිමවූම කිහිපයක එකතුවක් වේ. එසේම විවිධ පේටන්ට් හිමිකරුවන්ගේ අයිතිහිමි එකතුවක් ද වේ.

රටක් ඇතුළතදී නම් ජාතික පේටන්ට් කාර්යාලයක් මගින් ද, රටවල් කිහිපයක එකතුවකදී නම් කලාපීය පේටන්ට් කාර්යාලය මගින් ද පේටන්ට් සහතික නිකුත් කෙරේ. පේටන්ට් සහතිකය සඳහා වලංගු කාලයක් ඇති අතර සාමාන්‍යයෙන් එය අදාල ගාසතු නියමිත පරිදි ගෙවීම මගින් පේටන්ට් බලපත්‍ර අයදුම්පත්‍රය පුරවන ලද දිනයේ සිට අවුරුදු 20 ක කාලයක් සඳහා බල පැවැත්වේ. පේටන්ට් අයිතිය යම් රටක හෝ කලාපයක හුදෝලිය මායිම්වලට සීමා වූවකි.

එසේම එහි අයිතිකරු විසින් පේටන්ට් අයදුම්පත සම්පූර්ණ කිරීමේදී නිමවූම පිළිබඳ සත්‍ය හා සම්පූර්ණ විස්තරයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. පිරිනමන පේටන්ට් අයිතිය හා පේටන්ට් අයදුම්පත් පිළිබඳ තොරතුරු රාජ්‍ය ප්‍රකාශන හෝ ගැසට් පත්‍ර වල පල කිරීම මගින් මහජනතාව දැනුවත් කළ යුතු වේ.

ආර්ජන්ටියානු ජාතික හිසුගෝ ඔලිවේරා රොබෙර්ටෝ කාඩන් සහ එඩ්සුර්ඩෝ ආර්නැන්ඩස් යන නම නිපැයුම්කරුවන්ගේ සොයා ගැනීමක් වන බිම බෝතල් මුඛ විවෘත කරන උපකරණයක් රටවල් 20 කට වැඩි ගණනක පේටන්ට් ගතවී ඇත. ධෝමොට්පේට් යන වෙළඳනාමය යටතේ නිමවූමකරුවන් විසින්ම ආරම්භ කරන ලද සමාගමක් හරහා ලොව පුරා භාණ්ඩ අලෙවිය සිදුකරයි.

කොටියානු මෝටර් සයිකල් හිස් වැසුම් නිපැයූවහොත් වන H/C හි නම නිමවූම සඳහා ලොව පුරා රටවල් 42 ක් පේටන්ට් අයිතිය හිමිවී, ඔවුන්ගේ නිපැයූවහොත් 95% ක් ම අපනයන සඳහා යොදා ගනී. මුට් විකුණුම් වලින් 10% ක් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු වලට යොදවයි. එයින් පෙනී යන්නේ මෙම කර්මාන්තය තුළ ජයග්‍රහණ ලබා ගැනීම සඳහා නම නිමවූම කොතරම් දායක වන්නේද යන්නයි.

නව සොයා ගැනීමක් යනු කුමක්ද?

පේටන්ට් සම්බන්ධ කටයුතු තුළ නව යොදා ගැනීමක් යනු කාර්මික ගැටළුවක් සඳහා නව හා නිර්මාණාත්මක විසඳුමක් ලබා දීමයි. එය සමහර විට අවිනිත දෙයක් නිෂ්පාදනය කිරීම, නව ක්‍රමයක් හෝ ක්‍රියාවලි නිපදවීම හෝ මිට අමතරව දන්නා භාණ්ඩයක් හෝ ක්‍රියාවලියක් සඳහා පැහැදිලි දියුණුවක් කරන නව සොයා ගැනීමක් විය හැකියි. දැනට පවතින දෙයක් නව සොයා ගැනීමක් ලෙස නොසලකන අතර ඒ සඳහා මිනිස් කෞපලය හැකියාව, නිර්මාණශීලීත්වය හා නව අදහස් සම්බන්ධ කර ගත යුතුවේ.

අද වන විට ඇති නව සොයා ගැනීම් නොනවතින උත්සාහය හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා කරන දිගුකාලීන ආයෝජනවල ප්‍රතිපලයකි. බොහොමයක් සරල හා මිල අධික නොවන තාක්ෂණික දියුණු කිරීම් සඳහා ඉහල වෙළඳ අගයක් ඇති අතර එය නිමැවුම් කරුවන්ට හා සමාගම් වෙත සැලකිය යුතු ආදායම් හා ලාභ අත් කර දෙයි.

නව සොයා ගැනීමක ඇති වාසි

නව සොයා ගැනීමක් හා නව නිපැයුම් අතර වෙනස හඳුනාගැනීම වැදගත්ය. නව සොයා ගැනීමක් යනු කාර්මික ගැටළුවකට කාර්මික විසඳුමක් ලබා දීමයි. එය නව සංකල්පයක් හෝ සමහරවිට එය වැඩ ආකෘතියක් හෝ මූලාදර්ශයක් ලෙස පවතී. නව නිපැයුම් යනු නව සංකල්පයක් භාණ්ඩයක් හෝ ක්‍රියාවලියකට යොදා ගෙන අලෙවිකර ගත හැකි ලෙස සකස් කිරීමයි. ව්‍යාපාර විසින් නව සොයා ගැනීම් සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කරන සාධක වනුයේ,

- නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කිරීම හරහා වියදම් අඩු කර ගැනීම හා ඵලදායිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම.
- පාරිභෝගික අවශ්‍යතා අනුව නව නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම.
- පවතින වෙළඳ තරගකාරීත්වය තුළ ඉදිරියෙන්ම ව්‍යාපාරය පවත්වා ගැනීම හා වෙළඳපලෙහි තම අලෙවි අවස්ථා වැඩිකර ගැනීම.
- ව්‍යාපාරයේ සහ එහි ගනුදෙනු කරුවන්ගේ නිවැරදි හා මූලික අවශ්‍යතාවයන් සපුරා කර

ගැනීමට හැකි පරිදි තාක්ෂණය වර්ධනය කර ගැනීම.

- වෙනත් සමාගම්හි තාක්ෂණය මත යැපීමෙන් ආරක්‍ෂා වීම.

අද පවතින ආර්ථිකය තුළ ව්‍යාපාරයක් සතු නව සොයා ගැනීම් නිවැරදි ලෙස කළමනාකරනය කර ගැනීමට පේටන්ට් ක්‍රමය පිලිබඳව හොඳ අවබෝධයක් අවශ්‍ය වේ. එමගින් තම ව්‍යාපාරය සතු නමාගේම නව නිපැයුම් සහ නිර්මාණාත්මක හැකියාවන් තුළින් ව්‍යාපාරයට උපරිම වාසි ලබා ගැනීමට, පේටන්ට් සහතික හිමි අතින් හවුල්කරුවන් සමඟ ලාභදායී ව්‍යාපාරික හවුල් ඇතිකර ගැනීමට හා වෙනත් අය නීතිමය හිමිකාරීත්වය දරන තාක්ෂණය පදනම් කර ගත් නිෂ්පාදන සිදු නොකිරීමට මෙම දැනුම ඉවහල් වේ. අතිතයේ මෙන් නොව වර්තමානයේදී බොහෝමයක් නව නිපැයුම් අති සංකීර්ණ වන අතර ඒවා පේටන්ට් සහිත නව සංකල්ප කිහිපයක එනම් පේටන්ට් හිමිකරුවන් රාශියකගේ එකතුවක් විය හැකියි.

ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට පෙන්නට් අයිතිය ලබා ගත යුත්තේ ඇයි ?

සොයා ගැනීම් / නිපැයුම් කිරීම සහ / හෝ අතින් සමාගම් හි නව නිපැයුම් සහය ලබා ගැනීම හරහා දේශීය හා අපනයන වෙළඳපල තුළ තරගකාරී ලෙස රැඳී සිටීමට නම් නව නිපැයුම් වෙත තම ව්‍යාපාරය නැඹුරු කළ යුතු වේ. මේ සඳහා මූලිකව බලපාන්නේ කෙටිකාලීන නිපැයුම් ක්‍රියාවලිය හා ඉක්මනින් වෙනස්වන වෙළඳපල තරගකාරීත්වයයි. පෙන්නට් හිමිකම ඔස්සේ ලබා දෙන අනන්‍යතා අයිතිය එම නව නිපැයුම්කරන ව්‍යාපාරයට තරගකාරී අභියෝගාත්මක හා වේගවත් ව්‍යාපාර පරිසරයට වඩාත් සාර්ථක ලෙස මුහුණ දීමට අවශ්‍ය පසුබිම සලසයි.

- **ශක්තිමත් වෙළඳ ස්ථාවරත්වයක් හා තරගකාරීත්වයෙන් වාසි අත්කර ගැනීම**
 පෙන්නට් අයිතිය නිසා එහි හිමිකරුට තම නිපැයුම අතින් අය විසින් චාණිජ අරමුණු සඳහා යොදා ගැනීම වලක්වාලීමට සහ ආරක්‍ෂා කිරීමට හැකියාව ලැබේ. එමගින් වෙළඳපල අවධානම, අස්ථාවරත්වය අහිමිකර ගත හැකියි. ඉතා වැදගත් නිපැයුමකට ඔබට හිමි පෙන්නට් හිමිකාරත්වය එම ක්ෂේත්‍රයේ සිටින තවත් තරගකරුවෙකුට වෙළඳපලට පිවිසීමට වෙළඳ බාධකයක් වේ. එනම් අදාළ වෙළඳපල තුළ ඔබට ප්‍රධානතම සැපයුම්කරු ලෙස රැඳී සිටීමට අවස්ථාව උදාකර දෙයි.
- **ඉහළ ලාභ සහ ආයෝජන ප්‍රතිලාභ ඔබගේ ව්‍යාපාරය විසින් සැලකිය යුතු කාලයක් හා මුදලක් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදවා ඇති නම්.** එහි ප්‍රතිඵලය වන පෙන්නට් සහතිකය ඇති නව නිපැයුම් ඒ සඳහා දැරූ වියදම් පියවනවා පමණක් නොවේ ඉහළ ආයෝජනද ප්‍රතිලාභ අත්කර දෙයි.

- **පෙන්නට් බලපත්‍ර නිකුත්ව හෝ පැවරුම් සඳහා අමතර ආදායමක්** පෙන්නට් හිමිකරුවකු ලෙස ඔබගේ පෙන්නට් හිමිකාරත්වය අතින් අයට නිකුත් කිරීමෙන් ඔබගේ බලපත්‍රය සඳහා එක්වර මුදලක් ලබාගත හැකි අතර එය ව්‍යාපාරයට අමතර ආදායමක් වේ. පෙන්නට් අයිතිය විකිණීම, පැවරීම යටතේ විශේෂ කොන්දේසි අනුව පෙන්නට් හිමිකාරීත්වය සහිත නිපැයුම් භාවිතයට අවස්ථාව ලබාදෙයි.
- **නුවමාරු බලපත්‍ර මගින් නව තාක්ෂණය ලබා ගැනීම** ඔබගේ ව්‍යාපාරයට වෙනත් ව්‍යාපාරයක් සතු තාක්ෂණයක් ලබා ගැනීමට කැමති නම් එය නුවමාරු බලපත්‍ර ක්‍රමය යටතේ සිදුකළ හැකිය. එනම් විශේෂ කොන්දේසි අනුව සකස් කළ ගිවිසුමකට අනුව දෙපාර්ශවය සතු පෙන්නට් එකක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක පෙන්නට් භාවිතයට එකඟ විය හැකිය.
- **නව වෙළඳපල අවස්ථා:** පෙන්නට් බලපත්‍ර බලාත්මක කිරීමෙන් නව වෙළඳපල වලට අවතීර්ණ වීමට හැකියාව ලැබේ. එසේ නොවුවහොත් විදේශ වෙළඳපල වලට අවතීර්ණ වීමේ අවස්ථාව නොලැබේ.

- උල්ලංඝනයෙන් වන අවදානම අවම කිරීම:** පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලැබීමෙන් ඔබගේ නිමැවුම හා සමාන තවත් නිපැයුමකට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලැබීම වලක්වා ගත හැකි අතර ඔබගේ භාණ්ඩය වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමේදී අන් අයගේ අයිතින් උල්ලංඝනයක් සිදු වීමට ඇති අවස්ථා අවම කර ගත හැකිය. පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලැබීමෙන් එය නිදහස් භාවිතයට අවස්ථාව ලබා නොදෙයි. එසේම එය වෙනත් අය විසින් තවත් ඒ සමාන නිපැයුම්වලට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ගැනීම වලක්වාලයි. ඔබගේ පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලැබූ නිපැයුම පෙර මූලාශ්‍ර හා සසඳන විට නව්‍ය මෙන්ම සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති බවට සනාථ කරයි. (මේ සම්බන්ධ වැඩි විස්තර සඳහය පිටු අංක 12 බලන්න).
- ප්‍රතිපාදන හා අරමුදල් ලබා ගැනීමේ අවස්ථා ඉහළ යාම:** පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය (සෘජු අයිතිය හෝ බලපත්‍ර මගින් හිමි කරගත්) මගින් භාණ්ඩය වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට අවශ්‍ය ඔබගේ ප්‍රාග්ධන හැකියාව ඉහළ නංවයි. එසේම සමහර ක්ෂේත්‍ර (ජෛව විද්‍යාත්මක තාක්ෂණය) සඳහා බද්ධ ව්‍යාපාර අවස්ථා ආකර්ෂණය කර ගැනීමට ඉතා ශක්තිමත් පේටන්ට් ආරක්ෂණයක් අත්‍යවශ්‍යවේ.
- අනුකරණය කරන්නන් හා නොමිලේ ව්‍යාපාර අවස්ථා ලබාගන්නා අයට එරෙහිව කටයුතු කරන ශක්තිමත් උපකරණයක් ලෙස:** පේටන්ට් මගින් ලැබෙන සුවිශේෂ අයිතිය ඔස්සේ ඔබගේ පේටන්ට් අයිතිය උල්ලංඝනය කරන අයට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට හැකියාව ලැබෙයි. පේටන්ට් ආරක්ෂණය මගින් ආරක්ෂා කරන ලද නිපැයුමක් අනුමැතියෙන් තොරව යොදා ගන්නා

- අනුකරකයින්ට හා සංකල්ප සොරා ගන්නන්ට එරෙහිව සාර්ථකව නීතිමය පියවර ගැනීම සඳහා පේටන්ට් බලපත්‍රය ඉමහත් පිටුවහලක් වේ.
- ව්‍යාපාරයට යහපත් ප්‍රතිරූපය ඇතිකිරීමට:** ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්, ආයෝජකයින්, කොටස්කරුවන් හා පාටිහෝගිකයින් වෙත තම ව්‍යාපාරයේ ඉහළ විශේෂඥතාවය හා තාක්ෂණික හැකියාවන් පෙන්වීම සඳහා පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය භාවිතා කල හැකියි. එසේම අරමුදල් උත්පාදනය, තත්ත්වය හා වෙළඳපල අගය වැඩිකර ගැනීමට හැකියාව මෙයින් උදාවෙයි. තවද ඇතැම් සමාගම් විසින් මහජනතාව අතර තම ව්‍යාපාර ප්‍රතිරූපය නංවාලීමට ඔවුන් සතු පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයන් වෙළඳ දැනුවීම ඔස්සේ ප්‍රචාරය කිරීමද දක්නට ලැබේ.

පේටන්ට් අංක : US2002137433.
 නිප්මාණශිලිතවය සඳහා පිරිනැමෙන සම්මානයෙන් පිදුම් ලැබූ නිප්පාදනයක් වන විදුරු සෙරමික් මත සිදුරු තැනිය හැකි ඩ්‍රිල් උපකරණයේ පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ජොස් වයිඩල් මාර්ටිනා දරයි. ඔහු සෘජුවම තම නිපැවුම අලෙවි කිරීම හා පේටන්ට් බලපත්‍ර ලබා දීම මගින් විවිධ ප්‍රතිලාභ ලබා ගන්නා ලදී.

ඔබගේ නිජපාදන ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට ඇති වෙනත් නීතිය මෙවලම් මොනවාද?

මෙම අත්පොත පේටන්ට් පිලිබදව අවධානය යොමු කරයි. කෙසේ වුවත් නිර්මාණාත්මක නිපැයුම් වල විවිධ අංගයන් පදනම් කරගෙන නීතිය ආවරණය ලබා ගැනීම සඳහා විවිධ මෙවලම් බුද්ධිමය දේපල නීතිය මගින් හඳුන්වා දී ඇත.

- **භාවිත මොඩල (කෙටිකාලීන පේටන්ට්, සුළු පේටන්ට්, නිර්මාණාත්මක පේටන්ට් යන නමින් ද හඳුන්වයි)** ඇතැම් බොහෝ රටවල් නව සොයා ගැනීම් හෝ දැනට ඇති භාණ්ඩවලට කරන සඵ වෙනසක් භාවිත මොඩලය ලෙස හඳුන්වයි. (පිටු අංක 10 බලන්න)
- **වෙළඳ රහස්.** රහසිගත ව්‍යාපාර තොරතුරු වෙළඳ රහස් යටතේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගනියි. කෙසේ වුවත් ඒ සඳහා පහත කරුණු සනාථ කල යුතුය.
 - එවැනි වෙළඳ තොරතුරු සාමාන්‍යයෙන් පොදුවේ අන් පාර්ශවයන් නොදැන සිටීම.
 - එය රහසිගත වීම නිසා එයට වාණිජ වටිනාකමක් තිබීම.
 - එම තොරතුරු වල රහසිගත බව ආරක්‍ෂා කිරීමට අයිතිකරු විසින් සැලකිය යුතු පියවර ගෙන තිබීම (උදාහරණයක් ලෙස එම තොරතුරු අනාවරණය වලක්වාලීමට අවශ්‍ය අය පමණක් දැන ගැනීම පිලිබදව සීමා පැනවීම සහ රහස්‍ය හෝ අනාවරණය නොකරන ගිවිසුම් වලට එළඹීම). (පිටු අංක 9 බලන්න)
- **කාර්මික නිර්මාණ:** භාණ්ඩයක මෝස්තරයක් හෝ කලාත්මක අංගයක් පවතින අන්‍යෝන්‍යතාවය කාර්මික නිර්මාණ සටහන්

වලින් ආරක්‍ෂා කරයි. ඇතැම් රටවල් මෙය නිර්මාණ පේටන්ට් ලෙස හඳුන්වයි.

- **වෙළඳ සන්නම්:** වෙළඳ ලකුණ මගින් භාණ්ඩ වල අන්‍යෝන්‍යතාවය ආරක්ෂා කරන අතර එය අනෙකුත් තරඟකාරී භාණ්ඩ වලින් වෙන්කර දක්වයි.
- **හිමිකම් ඇවරීම සහ එයට අදාල අයිතින්.** සාහිත්‍ය හා අනිකුත් කලාත්මක නිර්මාණයන්හි මුල් පිටපත් හිමිකම් ඇවරීම හා ඒ සම්බන්ධ අයිතින් විසින් ආරක්‍ෂා කරන අතර, එමගින් පරිසරණක වැඩසටහන් ඇතුළු විශාල ප්‍රමාණයක නිර්මාණ සඳහා ආවරණයක් ලබා දෙයි. (පිටු අංක 11 බලන්න)
- **නව ශාඛ ප්‍රභේද ජනනය කරන්නන්ගේ අයිතිවාසිකම්:** බොහෝ රටවල්, නව ශාඛ බිජු ජනනය කරන්නන්ගේ හා නව ශාඛ ප්‍රභේද බිජු රෝපණය කරන්නන්ගේ අයිතින් මේ ඔස්සේ ආවරණය කරයි. වැඩිදුර විස්තර සඳහා www.upov.int යන වෙබ් අඩවිය බලන්න.
- **දළ සැකසුම් නිර්මාණය (හු ලක්‍ෂණ) ඒකාබද්ධ මාර්ග.** මයික්‍රෝවිජස් හෝ සෙම් කන්ඩක්ටර් විජස් සඳහා භාවිත කරන මූලික දළ සැකසුම් සඳහා ආරක්ෂණය ලබා ගත හැකි අතර ඒවා යොදා ගෙන නිර්මාණය කරන ලද අවසන් භාණ්ඩය දක්වාම මෙම ආවරණය බල පැවැත් වේ.

නව සොයා ගැනීමක් සඳහා පේටන්ට් සහතිකය ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතින්නේ නම් එය ලබා ගත යුතුද?

එය නැම වටම අවශ්‍ය නැත. නව සොයා ගැනීම පේටන්ට් කිරීම නිර්දේශ කෙරුණත් එය අනිවාර්ය නැත. නව සොයා ගැනීම වාණිජ අතින් ඉහළ තාක්ෂණයක හෝ නිෂ්පාදන ප්‍රතිඵලයක් විය හැකියි. එම නිසා පේටන්ට් සඳහා අයදුම් කිරීමේදී සියළුම පැතිකඩ පිළිබඳ සලකා බැලීම වැදගත්ය. ඇතැම් විට පේටන්ට් ලබා ගැනීම මිල අධික, අපහසු, නඩත්තුකිරීම හා පවත්වා ගැනීම අසීරු කර්තව්‍යයකි. පේටන්ට් සඳහා අයදුම් කිරීම හෝ නොකිරීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම ව්‍යාපාරික තීරණයකි. එය බොහෝ විට වාණිජ වශයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ මත රඳා පවතී.

පේටන්ට් සඳහා අයදුම් කිරීම හෝ නොකිරීමට බලපාන සාධක වනුයේ.

- නව සොයා ගැනීමට වෙළඳපලක් ඇතිද?
- ඔබගේ සොයා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පවතින විකල්ප මොනවාද? ඒවා ඔබගේ සොයා ගැනීම සමඟ සැසඳෙන්නේ කෙසේද?
- එම සොයා ගැනීම දැනටමත් ඇති භාණ්ඩයක් දියුණු කිරීමට හෝ නව නිෂ්පාදනයක් කිරීමට ප්‍රයෝජනවත් ද? එය එසේ නම් ඔබගේ ව්‍යාපාර උපාය මාර්ග සමඟ ගැලපේද?
- ඔබගේ නිෂ්පාදනය වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට කැමැත්තක් දක්වන බලපත්‍ර අයදුම් කරුවන් හෝ ආයෝජකයින් සිටීද?
- ඔබගේ ව්‍යාපාරයට හා තරගකරුවන්ට මෙම සොයා ගැනීම කොපමණ වැදගත් වේද?
- ඔබගේ නව නිෂ්පාදනයේ නිර්මාණ ආකෘතියෙහි

තාක්ෂණික මූලධර්මයන් නැවත සොයා ගැනීමට හෝ පිටපත් කිරීමට හැකියාවක් තිබේද?

- ඔබගේ නව සොයා ගැනීම පිළිබඳව හා එය පේටන්ට් කිරීමට ඔබගේ තරගකරුවන් කොපමණ උනන්දුවක් දක්වයිද?
- පේටන්ට් කිරීමට යන වියදම, පේටන්ට් කිරීමෙන් පසුව වෙළඳපල තුළ ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු නව ලාභය හරහා සාධාරණීකරණය කළ හැකිද? (පේටන්ට් කිරීමට යන වියදම පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 20 බලන්න)
- නව සොයා ගැනීම් කවර පැතිවලින් එය ඉතා පහසුවෙන් හඳුනා ගැනීමට හැකිද? ඔබ ලබා ගත් පේටන්ට් බලපත්‍රය බලාත්මක කිරීමට කාලය හා මුදල් යෙදවීමට ඔබ සූදානම් ද?
- පේටන්ට් අයිතිය උල්ලංඝනය වී ඇති බව පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකිද ඒ පිළිබඳ නීතිමය පියවර ගැනීම වෙනුවෙන් කාලය හා මුදල් වැයකිරීමට ඔබ සූදානම්ද?

වර්ෂ 1994 දී ඔස්ට්‍රේලියාවේ ITL සමාගම විසින් රුධිරය ලබා ගැනීමේදී භාවිතාකළ හැකි සුවිශේෂ උපකරණයක් නිපදවන ලදී. එය භාවිත මොඩලය යටතේ ලියාපදිංචි කළ අතර පසුව එයට පේටන්ට් ලබා ගන්නා ලදී. එම නිමැවුම ධෝනර්කෙයා වෙළඳ නාමය යටතේ වෙළඳපලට හඳුන්වා දුන් අතර දේශීය හා විදේශීය රටවල වෙළඳපල තුළ එම භාණ්ඩය විශාල වශයෙන් අලෙවිය සිදුවිය. එමෙන්ම නිර්මාණශීලී නිෂ්පාදන සම්මානවලට ද පාත්‍රවිය.

පේටන්ට් හා රහස්‍යභාවය

ඔබගේ නව සොයා ගැනීම පේටන්ට් කිරීමේදී විවිධ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට සිදුවෙයි. (පිටු අංක 10 බලන්න) ඒ අනුව ඔබගේ සමාගමට තොරා ගැනීමක් කිරීමට සිදුවේ. එනම් නව සොයා ගැනීම පේටන්ට් කිරීම සඳහා වෙළඳ රහස්‍යක් ලෙස පවත්වා ගන්නවාද? හෝ එය ආවරණය කිරීම තුළින් කිසිවකුට එය පේටන්ට් කිරීමට නොහැකි ලෙස ආරක්ෂා කරන්නවාද? ආදී වගයෙනි (මේවා ආරක්ෂාකාරී ප්‍රකාශන ලෙස පොදුවේ හඳුන්වයි).

ඔබගේ රටේ බලපවත්නා නීති ක්‍රමය පදනම් කර ගෙන අසාධාරණ වෙළඳ තරඟකාරිත්වය සම්බන්ධ නීති කෙටුම්පත් අනුව වෙළඳ රහස් ආරක්ෂා කරන නීතිමය තත්ත්වයන් පැවතිය හැකිය. විශේෂයෙන් රහස්‍ය තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ එකඟතාවන් ආයතනයේ සේවකයින්, උපදේශකයින්, පාරිභෝගිකයින් හා ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් යන අයගේ හෝ ඉහත පාර්ශව සියල්ලේම එකතුවකින් ඇති කර ගත හැකිය.

වෙළඳ රහස් සම්බන්ධ වාසිදායක කරුණු:

- මේ සම්බන්ධව කිසිදු ලියාපදිංචි ගාස්තුවක් නොමැත.
- වෙළඳ රහස් ආවරණය කිරීමට හෝ රජයේ කාර්යාලයක ලියාපදිංචිය අවශ්‍ය නොවේ, තවද, නව සොයා ගැනීම ද ප්‍රකාශයට පත් නොකෙරේ.
- වෙළඳ රහස් ආවරණය කාල පරිච්ඡේදයකට සීමා නොවේ.
- වෙළඳ රහස් ඉතා ඉක්මනින් ක්‍රියාවට නැංවිය හැකිය.

නව සොයා ගැනීම වෙළඳ රහස් ලෙස පවත්වා ගැනීමේ අවාසි

- නව නිපැයුමක් හරහා නව සොයා ගැනීම මුද්‍රිතයන් වූ විට, අතිකුත් පාර්ශවයන්ට නව නිර්මාණය තුළ ඇති සංකල්පය ආවරණය කර ගත හැකි අතර එතැන් පටන් එය භාවිතයට ද ඔවුන්ට හැකියාව පවතී.
- වෙළඳ රහස් ආරක්ෂණය ඵලදායක වන්නේ අතිශය අත්පත් කර ගැනීමකදී හෝ රහස් හෙලිදරව් වීමකදී පමණි.
- වෙළඳ රහස්‍යක් හෙලිදරව් වූ පසුව ඒ පිලිබඳව දැනුවත් වන පාර්ශවයන්ට එය භාවිතා කිරීමට පුළුවන.
- වෙළඳ රහස් බලාත්මක කිරීම පේටන්ට් බලාත්මක කිරීමට වඩා අපහසු වේ. ඊට හේතුව වෙළඳ රහස් ආරක්ෂණයෙන් ලැබෙන ආවරණය පේටන්ට් ආරක්ෂණයෙන් ලැබෙන ආවරණයට වඩා දුර්වල වීමයි.
- යම් පාර්ශවයක් විසින් කරන ලද සොයා ගැනීමක් සඳහා වුවද තාර්කික පදනමක් මත පේටන්ට් ආරක්ෂණය ලබා ගැනීමට තවත් පාර්ශවයකට හැකියාව ලැබේ.

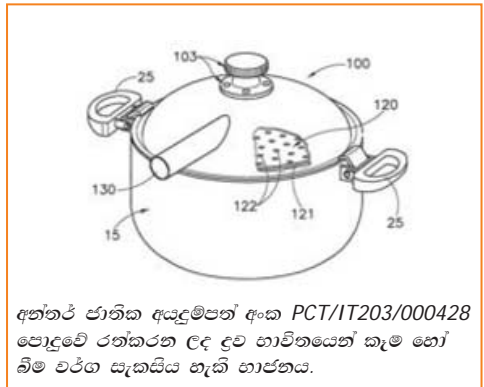
නව සොයා ගැනීම් ආවරණය කිරීම සඳහා පේටන්ට් හා වෙළඳ රහස් ක්‍රමය විසින් ඒවාට ආවේණික විකල්ප අනුව ක්‍රියාත්මක වේ. එසේම සාමාන්‍යයෙන් පේටන්ට් අයදුම් කරන්නා විසින් පේටන්ට් කාර්යාලය මගින් පේටන්ට් අයදුම්පත ප්‍රකාශයට පත්කරන තෙක් තම සොයා ගැනීම වෙළඳ රහස්‍යක් ලෙස පවත්වා ගනියි. පේටන්ට් කරන ලද සාර්ථක සොයා ගැනීමක් වෙළඳ රහස්‍යක් ලෙස බොහෝ දුරට පවතී.

පේටන්ට් කල හැකිකේ මොනවාද?

නව සොයා ගැනීමක් සඳහා පේටන්ට් අයිතිය ලබා ගැනීමට නම් එයට විවිධ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කල යුතු වේ. ඒ අනුව:

- **පේටන්ට් කල හැකි විෂයයක් වීම - මේ සම්බන්ධ කරුණු** (පිටු අංක 11 බලන්න);
- **නව සොයා ගැනීමක් වීම** - (පිටු අංක 12 බලන්න)
- **නව පියවරක් සඳහා හේතුවීම** (අපහැදිලි අවශ්‍යතා) (පිටු අංක 12 බලන්න)
- **කාර්මික යොදා ගැනීමකට සුදුසු වීම** (භාවිත අවශ්‍යතා) (පිටු අංක 13 බලන්න)
- **පේටන්ට් අයදුම්පත තුළ වඩා පැහැදිලි හා සම්පූර්ණ ලෙස අනාවරණය වී තිබීම** (අනාවරණ අවශ්‍යතාව) (පිටු අංක 13 බලන්න).

මෙම අවශ්‍යතා පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට නම්, ඔබගේ කැමැත්ත අනුව, අතින් සමාගම් විසින් විවිධ තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවල ලබා ගන්නා ලද පේටන්ට් සම්බන්ධව හැදෑරීම යෝග්‍ය වේ. මේ සඳහා පේටන්ට් දත්ත ගබඩාව වෙතින් තොරතුරු දැනගත හැකියි. (පිටු අංක 16 හා 17 බලන්න)

භාවිත මොඩලය

මෙහි ඇති විශේෂ ලක්ෂණ:

- නව පියවරක් ලෙස ගත් කල භාවිත මොඩලය සඳහා වන කොන්දේසි ලිහිල් මට්ටමක පවතී.
- පේටන්ට් හා සසඳන විට භාවිත මොඩල ඉතා ඉක්මන් සහ සරල ක්‍රමවේදයකි.
- පේටන්ට් ක්‍රමය හා බලන කල මෙහිදී ඉල්ලුම් කිරීමට හා පවත්වා ගැනීමට වන ගාස්තු පහළ අගයක් වේ.
- පේටන්ට් කාල පරාසය සමග බලන කල මෙහි උපරිමය බලපැවැත්විය හැකි කාලය කෙටිය.

- ඇතැම් රටවල භාවිත මොඩල ක්‍රමය, තෝරාගත් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවලට පමණක් සීමා කර ඇති අතර ඇතැම් විට නිෂ්පාදන සඳහා පමණක් පිටිනමයි. (නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිටත් නොව)
- සාමාන්‍යයෙන් භාවිත මොඩල අයදුම්පත හෝ පිටිනමන ලද භාවිත මොඩල ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පේටන්ට් අයදුම්පතකට හරවනු ලැබේ.

පේටන්ට් කිරීමේදී වන විපය කරුණු මොනවාද ?

බොහෝමයක් ජාතික හා කලාපීය පේටන්ට් නීති ක්‍රමවල පේටන්ට් විපය කරුණු සාණාත්මකව විස්තර කර ඇත. එනම් පේටන්ට් කිරීමට අපහසු අංශ පිළිබඳ විස්තරයක් සැපයීමෙනි. එසේම ඊට ඊටවල් අතර මෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති අතර පහත දැක්වෙන ඇතැම් අංශ පේටන්ට් කිරීමෙන් ඉවත් කර ඇත.

- සොයා ගැනීම් හා විද්‍යාත්මක නියමයන්;
- සෞන්දර්යාත්මක නිර්මාණ;
- මානසික ක්‍රියාකාරකම් දක්වන නීති ක්‍රමවේදයන්;
- ලෝකය තුළ ස්වභාවයෙන් හටගන්නා ලද

ද්‍රව්‍යයන්හි කරන තනි සොයා ගැනීම්;

- රාජ්‍ය නීතිය. සහජවත් සදාචාරය මහජන සෞඛ්‍යයට බලපාන සොයා ගැනීම්;
- මිනිස් හා සත්ව කොටස්වලට ප්‍රධිකාර කිරීමේදී භාවිත රෝග විනිශ්චය හා ශල්‍යකර්ම ක්‍රම;
- ශාඛ සහ සත්ව නිෂ්පාදනයක් (සූදු හා අභ්‍යාවශ්‍යයෙන්ම ජෛව ක්‍රියාවලියක් හැර); සහ
- පරිසරණක වැඩසටහන්.

පරිසරණ මෘදුකාංග

ඇතැම් ඊටවල් පරිසරණක මෘදුකාංග නිපදවීමේ පදනම වන ගණිතමය ආශ්‍රිත මූලාශ්‍ර පේටන්ට් මගින් ආරක්ෂාකර තිබේ. ඒ අතර අතින් අය විසින් පේටන්ට් ගත නොකරන විපය කරුණු ඉවත් කරයි. පරිසරණක මෘදුකාංග සම්බන්ධව පවතින පේටන්ට් තොරතුරු ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය නම් ඔබගේ ජාතික හෝ කලාපීය කාර්යාලය ඇමති‍ය හැකියි. (පේටන්ට් කාර්යාල වෙබ් අඩවි වල ලිපිනයන් පිළිබඳ විස්තර සඳහා ඇමුණුම් අංක I බලන්න).

බොහෝමයක් ඊටවල් පරිසරණක ප්‍රකෘත වල විපය හා මූලාශ්‍ර කේතය ආරක්ෂණය කල හැකිය. ලියාපදිංචි කිරීම සමඟ බලන කල පේටන්ට් ආරක්ෂණය ස්ථිර දෙයක් නොවන අතර ඇතැම් ඊටවල් විකල්ප ලියාපදිංචි කිරීම් කල හැකිය. පේටන්ට් වෙතින් ලැබෙන ආවරණය හා සසඳන කල හිමිකම් ඇවරීම වෙතින් ලැබෙන ආවරණය සීමා සහිත වුවකි. එයට හේතුව වන්නේ එමගින් ආවරණය වන්නේ අදහසක් ප්‍රකාශය මිස ඒ තුළ ඇති අදහස නොවන බැවිනි. බොහෝමයක් සමාගම් පරිසරණක වැඩසටහන් හි කේත හිමිකම් ඇවරීම කරන අතර මූලාශ්‍ර කේත පවත්වා ගනියි.

තව සොයා ගැනීම නවීන හා අළුත් බවට තහවුරු කරන්නේ කෙසේද?

සොයා ගැනීම අළුත් හා නවීන වුවත් නම් එය පෙර මූලාශ්‍රයේ කොටසක් නොවේ. සාමාන්‍යයෙන් පේටන්ට් අයදුම්පත මුල් වරට පුරවන ලද දිනට පෙර සිට ලොව පුරා මහජනතාවට විවෘතව ඇත. අදාළ තාක්ෂණික දැනුම පෙර මූලාශ්‍ර ගතයට අයත් වේ. එයට වෙනත් කරුණු පේටන්ට්. පේටන්ට් අයදුම්පත් සහ පේටන්ට් නොවන ශාස්ත්‍රීය ලියකියවිලි යනාදිය ඇතුළත් වේ.

පෙර මූලාශ්‍ර සඳහා වන නිර්වචනය රටකින් රටකට වෙනස් වෙයි. බොහෝ රටවල පෙර මූලාශ්‍ර ගතයට ලියකියවිලි හරහා, වාචිකව, ප්‍රදර්ශනය හෝ මහජනතාවට අනාවරණය වූ තොරතුරු ඇතුළත්ය. එසේ වුවත් මූලිකව විද්‍යා ප්‍රකාශනයක පලවූ නව සොයා ගැනීමක් සමූච්චක් හරහා එය ප්‍රදර්ශනය. වාණිජ වශයෙන් යොදවා ගැනීම හෝ සමාගමක ව්‍යාපාර විස්තර පත්‍රිකාව ඇතුළත් කිරීම නිසා ව්‍යවස්ථා කරුණුවල දක්වා ඇති සොයා ගැනීමක ඇති නවතාවය නැති වේ. තවද එය පේටන්ට් නොකරන ලද්දක් ලෙසත් සැලකීම සිදුවෙයි. පේටන්ට් අයදුම්පත පිරවීමට පෙර එහි අඩංගු කරුණු අත් වැරදීමකින් අනාවරණය වීම වලක්වා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. පෙර මූලාශ්‍රවල අඩංගු ඇත්තේ කුමක්ද යන්න හඳුනාගැනීම සඳහා දක්ප පේටන්ට් නියෝජිතයෙකුගේ සහය ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත්ය. බොහෝ පෙර මූලාශ්‍රවල රහස් යන්නට ප්‍රකාශ නොකරන ලද පේටන්ට් අයදුම්පත මගින් පසුව ප්‍රකාශයට නියමිත කරුණු යනාදිය ඇතුළත් වේ.

ඔබගේ සොයා ගැනීම තව වෙනසකට පියවරක් බව සලකා ලබන්නේ කවර දින සිටද?

කිසියම් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයක් තුළ පුහුණුවක් ලබා ඇති කෙනෙකුට නිරායාසයෙන්ම හිමිවන අවබෝධය තුළින් ඇති වන සොයා ගැනීමක් නව නිර්මාණයක් නොවේ. නව නිර්මාණයක් වීම සඳහා එය නිරායාසයෙන්ම පෙන්වන දෙයක් නොව. නිර්මාණාත්මක පියවර ගණනාවක් පසුකොට නිර්මාණය වූ සුවිශේෂිත වුවක් විය යුතුයි. සුවිශේෂිත නව නිර්මාණයක් පිළිබඳ මූලධර්මය මගින් නිර්මාණශීලී නිපැයුමක් සොයාගත් බව පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කිරීම මගින් සත්‍ය වශයෙන්ම තහවුරු කරයි. එසේම එම නිර්මාණය සාමාන්‍ය ශිල්පීය දැනුමක් සහිත කෙනෙකු විසින් දැනටමත් පවතින තාක්ෂණය අනුව සොයාගත් දෙයක් නොවිය යුතුය.

උදා: ඇතැම් රටවලදී නව සොයාගැනීම් ඉදිරිපත් වන විට එවා නව සොයා ගැනීමක් ලෙස පිලිගත නොහැකි බවට උසාවිය මගින් තීරණය ලබාදී ඇත. භාණ්ඩයක ප්‍රමාණය සුළු වශයෙන් වෙනස් කිරීම, භාණ්ඩය පහසුවෙන් රැගෙන යා හැකි ලෙස වෙනස් කිරීම, භාණ්ඩයේ කොටස් වෙනස් කිරීම, නිෂ්පාදනයට යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍යය වෙනස් කිරීම, ක්‍රියාවලියේ එක් කොටසකට පමණක් ආදේශක හඳුන්වා දීම.

පිල්වා නම් ක්‍රෝප්පියානු සමාගම රෝග ප්‍රතිරෝධක සඳහා පේටන්ට් ලබාගත් අතර ඔවුන් විසින් ඒ හරහා ධොලර් මිලියන විශාල ප්‍රමාණයක් උපයන ලදී. එසේ කිරීමට හැකිවූයේ විශාල විදේශීය ඖෂධ සමාගම් සමඟ ඇති කරගත් සාථථක බලපත්‍ර ගනුදෙනු මගිනි.

“කාර්මික යෙදවුමක් සඳහා සුදුසු වීම” යන්නෙන් අදහස් වෙන්නේ කුමක්ද?

නව සොයා ගැනීමක් පේටන්ට් කිරීමට යෝග්‍ය වන්නේ එම නව සොයා ගැනීම කාර්මික හෝ ව්‍යාපෘතික කටයුත්තක් සඳහා භාවිතයට හැකියාව ඇති විටදීය. එම නව සොයා ගැනීම න්‍යායාත්මක කරුණු වලට පමණක් සීමා නොවී එයින් ප්‍රායෝගික වශයෙන්ද වාසිදායක තත්වයන් තිබිය යුතු වේ. කාර්මික යන වචනයෙන් පුළුල් අදහසක් ගම්‍ය වන අතර පුද්ගලික ලෙස බුද්ධිමය දෙයකින් හෝ සෞන්දර්යාත්මක කටයුත්තක් සහ තාපිකාර්මික අංශයෙන් පරිහානිතව ඇති දෙයක් අදහස් වේ. ඇතුළු රටවල කාර්මික භාවිතාව වෙනුවට භාවිතා කරන නිර්නායක වන්නේ උපයෝගිතාව හෙවත් භාවිතයෙන් කොතරම් ප්‍රයෝජනයක් ලැබෙයිද යන්නයි. පේටන්ට් අයදුම්පත සම්පූර්ණ කරන විටදී අදාළ නව සොයා ගැනීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන හඳුනා ගෙන නැති එනම් ජාත්‍යය

පරමිපරා සම්බන්ධ සොයා ගැනීම් සඳහා වන පේටන්ට් කිරීමේදී භාවිතයෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන ඉතා වැදගත්ය.

අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය යනු කුමක්ද?

විශේෂ තාක්ෂණික අංශයක් යටතේ යම් පුද්ගලයකුගේ හැකියාවන් අනුව කරන ලද නව සොයා ගැනීමක් පේටන්ට් අයදුම්පත සම්පූර්ණ කරන අවස්ථාවේදී ඉතා පැහැදිලිව හා පුද්ගලික වශයෙන් අනාවරණය කළ යුතු බවට බොහෝ රටවල පේටන්ට් සම්බන්ධ නීතිරීති වලට ඇතුළත් වේ. එසේම ඇතුළු රටවල පේටන්ට් නීති යටතේ නව සොයා ගැනීම් ප්‍රයෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉතාම වැදගත් ක්‍රමය අනාවරණය කළ යුතු බව සඳහන් වේ. ඤාණ විද්‍යා සම්බන්ධ පේටන්ට් කටයුතුවලදී එයට සම්බන්ධ පිලිගත් ආයතනයක් විසින් ඒ බව තහවුරු කළ යුතු වේ.

ජීව විද්‍යාවන් හා සම්බන්ධ පේටන්ට් බලපත්‍ර:

මෑත කාලයේදී ජීව විද්‍යාවන්ට අදාළ පේටන්ට් බලපත්‍ර සංඛ්‍යාවේ විශාල වර්ධනයක් මෙන්ම රටවල් අතර ජීව විද්‍යාවට අනුකූලව පේටන්ට් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම පිලිබඳව විවිධ වෙනස්කම්ද දක්නට ලැබේ. බොහෝ රටවල් ඤාණ ජීවින්ට අදාළ නව නිර්මාණ සම්බන්ධ පේටන්ට් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමට අවසර දී ඇත. බොහෝ රටවල ඤාණ ජීවින් පිලිබඳ නිර්මාණයන්හි සාම්පල් තැන්පත් කිරීමට පහසුකම් යොදා ඇති අතර එවැනි තැන්පත් කිරීමේ ආයතනද හඳුනාගෙන ඇත. තවමත් සම්පූර්ණයෙන්ම භාවිතාවට නොගෙන හෝ ජන ජීවිතයට ඇතුළත්වී නැති ඤාණ ජීවීන්ගේ සාම්පලයකදී මෙවැනි ගබඩාවල තැන්පත් කර ඇත. බොහෝ රටවල ශාඛ වර්ග සහ සත්වයන්, පේටන්ට් බලපත්‍ර හිමිකමින් ඉවත් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්

මෙවැනි රටවල් පවා තාක්ෂණික ක්‍රියා පද්ධතියක් අනුව නිෂ්පාදනය කරන ලද හෝ ස්වභාවික පරිසරයකින් ඉවත් කොට සුපිරිසිදු කළ ජීවමය මූලාශ්‍ර හා අමුද්‍රව්‍ය වලට පේටන්ට් බලපත්‍ර ලබා දේ. දේශීය ව්‍යාවස්ථාවන් මගින් පේටන්ට් කළ නොහැකි විශේෂිත නිර්මාණ ලැයිස්තු ගත කොට ඇත. උදා: මනුෂ්‍යයින් ක්ලෝනීයකරණය කිරීම හෝ මානවයාට සම්බන්ධ ජාන වෙනස් කිරීමට පේටන්ට් බලපත්‍ර නිකුත් කරනු නොලැබේ. ඇතුළු රටවල අළුත් ශාඛ වර්ග පිලිබඳ සම්මුතියේ විධි විධාන වලට අනුව ආරක්‍ෂණය සලසා ඇත. ඇතුළු විට දේශීය පේටන්ට් ක්‍රමය හා ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ විධි විධාන යන දෙකෙහිම සම්මුතිය අනුව ආරක්‍ෂණය සලසා ඇත. (www.upov.int වෙබ් අඩවිය බලන්න)

පේටන්ට් ආරක්ෂණය මගින් ලැබෙන අයිතිවාසිකම් මොනවාද?

නව සොයා ගැනීමකට පේටන්ට් අයිතිය හිමිවීමෙන් පසුව එම නව සොයා ගැනීම අනිකුත් පාර්ශවයන් විසින් වාණිජමය වශයෙන් භාවිතා කිරීම වලක්වාලීමට පේටන්ට් හිමිකරුට අයිතිය හිමිවෙයි. එසේම පේටන්ට් හිමිකරුගේ අවසරයකින් තොරව වෙනත් පාර්ශවයන් විසින් නව සොයා ගැනීම ආශ්‍රයෙන් යම් නිෂ්පාදනයක් කිරීම, භාවිතා කිරීම, අලෙවි කිරීම, එම නිෂ්පාදන හෝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය විකිණීම හෝ ආනයනය වලක්වාලීමේ අයිතිය මෙයට ඇතුළත්ය.

මෙහිදී ඉතා වැදගත් කරුණක් වන්නේ පේටන්ට් හිමිකරුට නව සොයා ගැනීම නිදහසේ භාවිතයට හෝ ඒ තුළ ඇති තාක්ෂණය අනවශ්‍ය ලෙස වාසි ගැනීමට යොදා ගැනීමට අයිතිය හිමි නොවන බවයි. එමගින් හිමිවන අයිතිය වන්නේ, එය අනිකුත් පාර්ශවයන් විසින් භාවිතා කිරීම වලක්වාලීම පමණි. මෙම තත්ත්වය හඳුනා ගැනීම අධිරූ සියුම් අවස්ථාවක් වේ. එම නිසා පේටන්ට් ආරක්ෂණය ගැන මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සහ දැනට පවතින විවිධ පේටන්ට් සමඟ එකිනෙක සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේද යන්න ගැන අවබෝධයක් ලැබීම අත්‍යවශ්‍යය වේ. කෙසේ වුවත් අනිකුත් පාර්ශවයන් අයිතින් විසින් ඔබගේ පේටන්ට් ගත නව සොයා ගැනීම නැවත සිදුවීම, ආවරණයවීම, උරුමපුරුණයක් සිදුවීමට හැකියාව ඇත. මේ නිසා ඔබගේ පේටන්ට් ගත නව සොයා ගැනීම වාණිජමය වශයෙන් යොදා ගැනීමට පෙර අනිකුත් අයගේ නව සොයා ගැනීම් සඳහා බලපත්‍ර (ලයිසන්) ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

එසේම ඇතැම් නව සොයා ගැනීම් (ඔපට සම්බන්ධව) වාණිජමය වශයෙන් යොදා ගැනීමට පෙර වෙනත් අවසරයන් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. උදා:- අදාළ නීතිගත ආයතන වෙතින් අලෙවිය සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීම.

නව නිමැවුම්කරු යනු කවරෙක්ද? පේටන්ට් අයිතිය හිමි වන්නේ කවරෙකුටද?

නව සොයා ගැනීම නිපදවූ තැනැත්තා නව නිපැයුම්කරු ලෙස හඳුන්වන අතර පුද්ගලයකු (හෝ ආයතනයක්) අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කළ විට ඔහු පේටන්ට් අයදුම්කරු, හිමිකරු, දරන්නා ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. සමහර අවස්ථාවලදී නිපැයුම්කරුම පේටන්ට් අයදුම්කරුද වේ. මෙය එකිනෙකට වෙනස් අවස්ථා දෙකකදී සිදුවේ. එනම් බොහෝ විට සමාගම හෝ පරිඝණකය සිදුකරන ආයතනය අයදුම්කරු වන අතර සේවකයා නිපැයුම්කරුවේ. පහත කරුණු මේ පිළිබඳ වැඩිදුර අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ප්‍රයෝජනවත් වේ.

- **සේවකයින් විසින් සිදුකරනු ලබන නව සොයා ගැනීම්.** බොහෝ රටවල සේවාදායකයා (භාවිතයා) යටතේ සිදුකරනු ලබන නව සොයා ගැනීම් සේවාදායකයා සතු වේ. නමුත් ඇතැම් රටවල මේ කරුණු පිළිබඳව සේවක ගිවිසුමේ සඳහන්ව තිබිය යුතුය. ඇතැම් අවස්ථාවලදී (උදා: සේවක ගිවිසුමක් නැතිවිට) නව නිපැයුම්කරුට නව සොයා ගැනීම ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි නමුත් එය අභ්‍යන්තර කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට සේවාදායකයාට අනන්‍යවූ අයිතියක් ලබාදී ඇත. (මෙය 'Shop Rights' ලෙස හඳුන්වයි). මේ සම්බන්ධව ඔබගේ රට තුළ පවතින නීති තත්වයන් ගැන අවබෝධයක් ලබා ගැනීමත් අනාගත අර්බුදකාරී අවස්ථා මග හරවා ගැනීම සඳහා සේවකයින් විසින් කරනු ලබන නව සොයා ගැනීම්හි අයිතිය සම්බන්ධව සේවක ගිවිසුමට ඇතුළත් කිරීමත් වැදගත් වේ.

- **ස්වාධීන නව නිපැයුම්කරුවන්.** බොහෝ රටවල සමාගම් විසින් විශේෂයෙන් නව සොයා ගැනීම් අයිතිය තමා වෙත තහවුරු කර ගනිමින් නිප්පාදන හෝ නිප්පාදන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ නව සොයා ගැනීම් කිරීම සඳහා බාහිර ස්වාධීන කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සමඟ ඉගිවිසුම් ඇතිකර ගනිනු ලබන කොන්ත්‍රාත්කරු හා සමාගම අතර නව සොයා ගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳව කලින් ඇතිකර ගත් ගිවිසුමක් නොමැති නම් කොන්ත්‍රාත්කරුට ඔහුගේ සේවය වෙනුවෙන් ගෙවීම් කර තිබුණද නව සොයා ගැනීම පිළිබඳව පොදු අයිතියක් සමාගමට හිමි නොවේ.
- **හවුල් නව නිපැයුම්කරුවන්.** නව නිපැයුමක් කිරීමට සංකල්පමය වශයෙන් හෝ නිප්පාදනමය වශයෙන් සැලකිය යුතු දායකත්වයක් කරන ලද

එක් පුද්ගලයකුට වැඩි පිරිසක් සිටින විටදී ඔවුන් හවුල් නිපැයුම්කරුවන් ලෙස හැඳින්වේ. ඒ බව පේටන්ට් අයදුම්පතේද දක්වා ඇත. මොවුන් අයදුම්කරුවන්ද වන අතර පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ඔවුන් සියළු දෙනාටම හිමි වේ.

- **හවුල් හිමිකරුවන්.** එක් පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගලයින් කිහිපදෙනෙකු සතු පේටන්ට් අයිතිය වලංගු කිරීම හෝ උපයෝජනය සම්බන්ධව ඇති නීතිමය තත්ත්වයන් රටකින් රටකට වෙනස් වේ. ඇතැම් අවස්ථාවලදී පේටන්ට් අයිතිය හිමි සමහවුල්කරුවකු නොසිටිය හැකි අතර හෝ අතිකුත් සියළුම සමහවුල්කරුවන්ගේ කැමැත්ත රහිතව වන උල්ලංඝණයක් සඳහා තුන්වන පාර්ශවයකට නීතිමය පියවර ගත හැකියි.

පිරික්සුම් ලැයිස්තු සාරාංශය

- **ඔබගේ සොයා ගැනීම පේටන්ට් කලසුතුද?** පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලැබීමෙන් වන ප්‍රයෝජන ගැන සැලකිලිමත්වන්න. වෙනත් විකල්ප සම්බන්ධව අවධානය යොමු කරන්න. (රහස්‍ය බව/ නාවික මොදල, වෙනත්) සහ වියදම්/ ප්‍රතිලාභ විශ්ලේපණයක් කරන්න. ඔබ විසින් ගනු ලැබුයේ නිවැරදි තීරණයක්ද යන්න පිළිබඳව වඩා හොඳ අවබෝධයක් ලැබීම සඳහා පහත දක්වා ඇති පේටන්ට් සම්බන්ධ තොරතුරු කියවන්න.
- **ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට පේටන්ට් ලබා ගත හැකිද?**

පේටන්ට් කිරීමට අදාල ක්‍රමවේදය හඳුනාගන්න, ඔබගේ රට තුළදී පේටන්ට් කිරීමට හැකි අංශ පිළිබඳ කරුණු සොයා ගන්න ඒ සමගම පෙර මූලාශ්‍ර පිළිබඳ සම්බන්ධයක් කරන්න. (පහත අංශ බලන්න)

- **නව සොයා ගැනීම් සම්බන්ධව ඇති අයිතීන් පිළිබඳව වන කරුණුවල පැහැදිලි බව ගැන සැලකිලිමත් වන්න.** එනම් නව සොයා ගැනීමේ අයිතිය සමාගම, එහි සේවකයින් සහ නව සොයා ගැනීම කිරීමට මූල්‍යමය හෝ තාක්ෂණික ලෙස දායකත්වය දැක්වූ ව්‍යාපාරික හවුල්කරුවන් යන පාර්ශවයන් අතර කෙසේ බෙදී යන්නේ ද යන කරුණුයි.

2. පේටන්ට් බලපත්‍රය ලබා ගන්නේ කෙසේද?

කවර ස්ථානයකින් ආරම්භ කළ යුතුද?

සාමාන්‍යයෙන් ගත යුතු පළමු පියවර වන්නේ පෙර මූලාශ්‍ර විමර්ශනයක් කිරීමයි. ලොව පුරා මිලියන 40 කට වැඩි පේටන්ට් ලබාදීම් මෙන්ම අති විශාල ප්‍රමාණයකින් වූ මූද්‍රිත ප්‍රකාශණයන් තුළ ඔබගේ පේටන්ට් අයිතිය වලක්වාලන පෙර මූලාශ්‍ර පැවැතිය හැකි නිසා මේ පිලිබඳ සැලකිය යුතු අවධානයක් පවතී. ඇතැම් විට මෙම තීර්ථදේශයන් ඔබගේ සොයා ගැනීමක් නොවන බවට තහවුරු කිරීමෙන් ඔබගේ නව සොයා ගැනීම පේටන්ට් ලබා දීමට නුසුදුසු බවට තහවුරු විය හැකියි.

පෙර මූලාශ්‍ර සමීක්‍ෂණයක් කිරීමෙන් පේටන්ට් අයදුම්පතක් සඳහා ඔබ කරන අධික වියදම වලක්වා ගත හැකිය. පෙර මූලාශ්‍ර සමීක්‍ෂණයන් අදාළ පේටන්ට්

ගත නොකරන ලද විෂය පඳ්ධත එනම් තාක්ෂණික හා විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන, විෂය යන්ත්‍ර, සමූළ් වාච්චා සටහන්, නිබන්ධන, වෙබ් අඩව, සමාගම් විස්තර පත්‍රිකා වෙළඳ ප්‍රකාශන සහ පුවත්පත් ප්‍රකාශන ආචරණය වන සේ පුළුල් කළ යුතුය.

පේටන්ට් තොරතුරු දත්ත ගබඩා? යනු ඒකරාශී කරන ලද තාක්ෂණික තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඇති අද්විතීය මාධ්‍යයක් වේ. විවිධ සමාගම් විසින් මෙම තොරතුරු සිය උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම් සැකසීමට ඉවහල් කර ගනී. බොහෝ නව නිෂ්පාදනයන් වෙළඳපලට පිවිසීමට බොහෝ කලකට පෙර හා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පේටන්ට් අයදුම්පත් හා ඒ සම්බන්ධව වර්තමාන පර්යේෂණ හා සොයා ගැනීම් ගැන අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට වැදගත් වේ. ඕනෑම සමාගමක් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු වලදී අත්‍යවශ්‍ය යෙදවුම් ලෙස පේටන්ට් සමීක්‍ෂණ යොදා ගැනීම සිදු කරයි.

පේටන්ට් සම්බන්ධ දත්ත ගබඩා විමර්ශනයේ ඇති වැදගත්කම

නව සොයා ගැනීමක් පේටන්ට් ගත කිරීමට හැකිද යන්න විමසා බැලීමට අමතරව කාලීන හා ඵලදායී ලෙස පේටන්ට් සම්බන්ධව දත්ත ගබඩා විමසා බැලීම හෙවත් ගවේෂණය මගින් පහත විෂයයන් සම්බන්ධ තොරතුරු ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙයි.

- වර්තමාන හා අනාගත තරගකරුවන්ගේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්;
- එක් එක් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවල වර්තමාන ප්‍රවණතා;

- බලපත්‍ර වලට අදාළ තාක්ෂණයන්;
- ඉලක්ක සැපයුම්කරුවන්, ව්‍යාපාරික හවුල්කරුවන් හෝ පර්යේෂණ මාධ්‍ය;
- දේශීය හෝ විදේශීය වශයෙන් පවත්නා ලාභදායී වෙළඳපල අවස්ථා;
- අන් පාර්ශවයන්ගේ පේටන්ට් අයිතීන් ඔබගේ නිෂ්පාදනය විසින් උල්ලංඝනය නොකරන බව තහවුරුකර ගැනීම (ක්‍රියාත්මක නිදහස);
- කල් ඉකුත්වූ තාක්ෂණික තොරතුරු;
- පවතින තාක්ෂණයක් පදනම් කරගෙන කිරීමට හැකි නව සංවර්ධන කටයුතු.

පෙර මූලාශ්‍ර විමසීමක් කරන්නේ කවර ස්ථානයකින්ද? සහ කෙසේද?

පේටන්ට් හා පේටන්ට් අයදුම්පත් ප්‍රකාශයට පත් කරන බොහෝ පේටන්ට් කාර්යාලවල තොරතුරු අන්තර්ජාලය සමඟ සම්බන්ධව පවතී. ඒ අනුව පෙර මූලාශ්‍ර විමසීමක් කිරීම ඉතා පහසු කාර්යයකි. පේටන්ට් සම්බන්ධ තොරතුරු ඇතුළත් දත්ත ගබඩා සහිත ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් කාර්යාල වල ලැයිස්තුවක් wipo.int/ipdl/en/resources/links.jsp යන වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත හැකිය. මීට අමතරව අවශ්‍ය තොරතුරු ජාතික පේටන්ට් සම්බන්ධ කාර්යාල වලින් පේටන්ට් විමසා බැලීම අදාළ සේවා ගාස්තු ගෙවීමෙන් ලබාගත හැකිය.

අන්තර්ජාලය හේතුවෙන් පේටන්ට් තොරතුරු ලබාගැනීම ඉතා පහසු කාර්යයක් වී ඇති අතර එසේ නොමැති නම් ගුණාත්මක බවින් යුතු තොරතුරු ලබා ගැනීම ඉතා අසීරු කාර්යයක් වේ. පේටන්ට් සම්බන්ධ

තොරතුරු සංකීර්ණ හා අපහැදිලි බවකින් යුතු වන අතර වෘත්තීය මට්ටමේ උසස් පේටන්ට් තොරතුරු විමසා බැලීමක් සඳහා සැලකිය යුතු දැනුමක් සහ විශේෂඥතාවක් අවශ්‍ය වේ. පේටන්ට් සම්බන්ධ ප්‍රාථමික තොරතුරු අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ලබා ගන්නද බොහෝ සමාගම් ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික තීරණ සඳහා අදාළ පේටන්ට් තොරතුරු (පේටන්ට් සඳහා අයදුම් කරන්නේද? නැතිද?) වෘත්තීය මට්ටමේ පේටන්ට් විශේෂඥයකුගේ හෝ නවීන අංශවලින් යුතු වාණිජ දත්ත ගබඩා ඔස්සේ ලබා ගැනීම සිදු කරයි.

ප්‍රධාන වචන පේටන්ට් වර්ගීකරණ හෝ විමර්ශනය වර්ගීකරණ පදනම් මූලාශ්‍ර විමර්ශනය කිරීමට හැකියි. යොදාගන්නා විමර්ශන උපායමාර්ග භාවිතා කරන වර්ගීකරණ ක්‍රමය විමර්ශනය කරන පුද්ගලයාගේ තාක්ෂණික හැකියාව සහ භාවිත කරන පේටන්ට් සම්බන්ධ දත්ත ගබඩාව මත පෙර මූලාශ්‍ර විමර්ශනය රඳා පවතී.

ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් වර්ගීකරණය

ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් වර්ගීකරණය (IPC) යනු පේටන්ට් ලේඛණ වර්ගීකරණය සහ විමර්ශනය සඳහා අනුපිලිවෙල සහිතව සැකසූ වර්ගීකරණයකි. එසේම එය පේටන්ට් ලේඛණ ක්‍රමානුකූලව සකස් කරන නම් කරන ලද තාක්ෂණයන් විමර්ශනය කරන උපකරණයක් ලෙසද භාවිතා වේ. ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් වර්ගීකරණයේ හත්වන ප්‍රකාශනය අංශ 8 කට බෙදා ඇති අතර එය පන්ති 120 කට, උප පන්ති 628 කට සහ අවම වශයෙන් කණ්ඩායම් 69,000 කට වර්ග කර ඇත.

- A. මානුෂික අවශ්‍යතා;
- B. ක්‍රියාකරකම්, ගමනාගමන;
- C. රසායන විද්‍යාව, ලෝහ විද්‍යාව;
- D. රෙදිපිළි, කඩදාසි;
- E. ස්ථිර ගොඩනැගිම්;
- F. යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු ආලෝකනය, තාපනය;
- G. භෞතික විද්‍යාව;
- H. විදුලි කාර්මික .

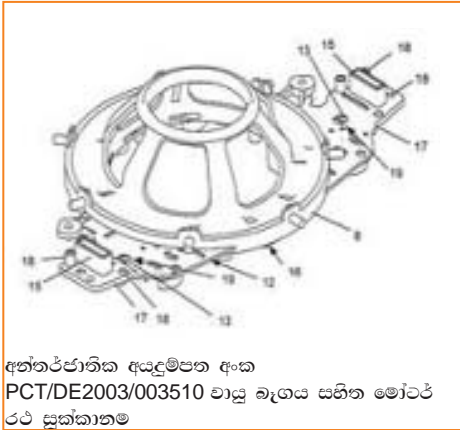
මේ වන විට ඊටවල් 100 කට අධික ප්‍රමාණයක් ඔවුන්ගේ පේටන්ට් තොරතුරු වර්ගීකරණය සඳහා ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් වර්ගීකරණය භාවිතා කරයි.

www.wipo.int/classifications/en/ipc/index.html

පේටන්ට් ආරක්‍ෂා කිරීමක් සඳහා අයදුම් කරන්නේ කෙසේද?

පෙර මූලාශ්‍ර විමර්ශනය කිරීමෙන් පසුව පේටන්ට් ආරක්‍ෂා කිරීම පිළිබඳ තීරණය සොයා බැලීම කර ජාතික හෝ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ අදාළ පේටන්ට් කාර්යාලයක් වෙත සම්පූර්ණ කරන ලද සේවා අයදුම්පත භාරදිය යුතු වේ. නව සොයා ගැනීම් පිළිබඳ සම්පූර්ණ විස්තරයක් පේටන්ට් ඉල්ලුම් කරන ක්ෂේත්‍ර වපසරිය කුමක්ද? යන්න පිළිබඳ රූප සටහන් හා උපුටා ගැනීම් යනාදිය පේටන්ට් අයදුම්පතට ඇතුළත්ය. (පේටන්ට් අයදුම්පත වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 24 බලන්න) ඇතැම් පේටන්ට් කාර්යාල අන්තර්ජාලය ඔස්සේ පේටන්ට් අයදුම්පත බාරදිය හැකිය. එසේම ඇතැම් රටවල වෘත්තීමය පේටන්ට් අයදුම්පත පිරවීම සඳහා විකල්ප මාර්ග සකසා දී ඇත. (පිටු අංක 23 බලන්න)

සාමාන්‍යයෙන් අයදුම්පත පිරවීම ඔබගේ අභිලාශයන් නියෝජනය කරන පේටන්ට් නීතිඥයකු හෝ පේටන්ට් නියෝජිතයකු විසින් සිදු කරයි. ඉදිරි පිටුවේ දක්වා ඇති කොටුව තුළ අයදුම්පත පිරවීම සම්බන්ධ ක්‍රියාවලියේ පියවර සරලව විස්තර කර ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය රටින් රටට වෙනස් වේ. එබැවින් පේටන්ට් පටිපාටිය සහ අදාළ ගාස්තු පිළිබඳ නවතම තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඔබගේ රටේ පේටන්ට් කාර්යාලය හෝ පේටන්ට් නීති ආයතනය සමඟ සම්බන්ධවීම යෝග්‍ය වේ.

අන්තර්ජාතික අයදුම්පත අංක PCT/DE2003/003510 වායු බැගය සහිත මෝටර් උප සුක්කානම

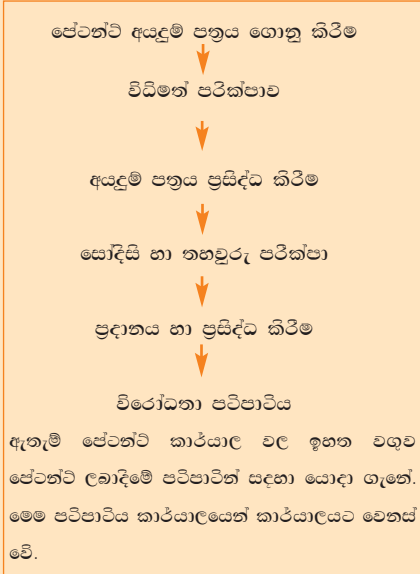
අයදුම්පත සම්බන්ධ ක්‍රියාවලිය - සරලව පියවරෙන් පියවර

පේටන්ට් කාර්යාලය විසින් පේටන්ට් ලබාදීමේදී අනුගමනය කරන පියවර එකිනෙකට වෙනස් වේ. එසේ වුවත් පුළුල්ව සාකච්ඡා කරන විටදී එය සමාන ආකාරයක් ගනු ලබයි.

- **විධිමත් පරීක්ෂණය:** පේටන්ට් කාර්යාල විසින් පේටන්ට් සම්බන්ධ පරිපාලන අවශ්‍යතා හා නියමයන් සම්පූර්ණ කර ඇතිද යන්න සොයා බලයි. (උදා: අවශ්‍ය ලේඛණ ඇතුළත් ද හා අදාල ගාස්තු ගෙවා ඇතිද යන බව)
- **විමර්ශණය:** බොහෝ රටවල පේටන්ට් කාර්යාල විසින් පෙර මූලාශ්‍ර පිළිබඳ විමර්ශනයක් කරන අතර එමගින් අදාල ක්ෂේත්‍රය තුළ මෙම සොයා ගැනීමට සම්බන්ධ පෙර මූලාශ්‍ර වාර්තාවක් ලබා ගනියි. ඉල්ලුම් කරන ලද නව සොයා ගැනීම හා පෙර මූලාශ්‍ර සමඟ සැසඳීම සිදුකිරීම සඳහා මෙම වාර්තාව භාවිතා කරයි.
- **සනාථ කරන පරීක්ෂණ :** මෙම පරීක්ෂණයේ ප්‍රධානතම අරමුණ වන්නේ අයදුම්පත පේටන්ට් කිරීමට සම්බන්ධ මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ඇතිද යන්න විමසා බැලීමයි. මෙය සෑම පේටන්ට් කාර්යාලයකටම ලැබෙන ඉල්ලීමකට අනුව එම පේටන්ට් කාර්යාල විසින් සිදු කරයි. පරීක්ෂණයේ ප්‍රථම ලිඛිතව ඉල්ලුම්කරුට හෝ නීතිඥයාට ලබාදෙන අතර එමගින් මේ සම්බන්ධව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට හෝ පරීක්ෂණය අතරතුර වූ ප්‍රතිවිරුද්ධතා ඉවත් කරගැනීමට අවස්ථාව හිමි වේ. මෙම ක්‍රියාවලිය ඉල්ලුම් කරන ක්ෂේත්‍ර වපසරිය මත පදනම් වේ.
- **ප්‍රකාශණය :** බොහෝ රටවල් පේටන්ට් අයදුම්පත සම්පූර්ණකර බාරදුන් දින සිට මාස 18 ක් තුළදී පේටන්ට් අයදුම්පත ප්‍රකාශයට පත් කරයි.

එසේම පේටන්ට් සහතිකය පිරිනැමීමෙන් පසුව පේටන්ට් කාර්යාලය විසින්ද එය ප්‍රකාශයට පත් කරයි.

- **ප්‍රධානය :** පරීක්ෂණ හරහා ලැබෙන අවසන් වාර්තාව අවශ්‍ය කරුණු සපුරා ඇතිවිට පේටන්ට් කාර්යාලය විසින් පේටන්ට් ලබා දෙන අතර පේටන්ට් සහතිකය පිරිනැමීම සිදු කරයි.
- **විරුද්ධතා :** බොහොමයක් පේටන්ට් කාර්යාල විසින් පිරිනමන ලද පේටන්ට් සහතිකය සඳහා තුන්වන පාර්ශවයකින් ප්‍රතිවිරෝධතා ඇතිනම් ඉදිරිපත් කිරීමට කාලයක් හා අවස්ථාවක් ලබා දෙනු ලැබේ. උදා:- පේටන්ට් හිමිකාරීත්වය ලබාදුන් සොයා ගැනීම නව සොයා ගැනීමක් නොවන විටදී මෙම ප්‍රතිවිරෝධතා ඉදිරිපත් කිරීම නියමිත කාල පරාසයන් තුළ පේටන්ට් පිරිනැමීමට පෙර හෝ පසු කල යුතු වේ.

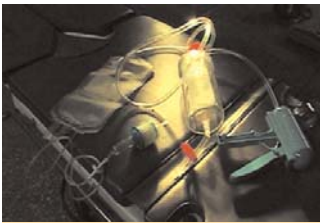
නව සොයා ගැනීමක් පේටන්ට් කිරීමට කොපමණ මුදලක් වැය වේද?

පේටන්ට් කිරීමට වැය වන මුදල රටකින් රටකට වෙනස් වේ. එය එක් රටක් තුළදී නව සොයා ගැනීමේ ස්වභාවය, සංකීර්ණ බව, නීතිඥ ගාස්තු, අයදුම්පතේ ප්‍රමාණය, පරීක්ෂණ කාලය තුළදී පේටන්ට් කාර්යාලය වෙත ලැබුණු විරුද්ධතා ප්‍රමාණය යන කරුණු මත තීරණය වේ. ඒ නිසා පේටන්ට් ලබා ගැනීමට පෙර එය සම්බන්ධව වන වියදම් පිලිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා තිබීම ඉතා වැදගත් වේ.

- පෙර මූලාශ්‍ර විමර්ශන සඳහා විශේෂයෙන්ම ඔබ විශේෂඥයකුගේ සහය ලබා ගන්නේ නම් ඒ සඳහා නියමිත ගාස්තුවක් ඇත.;
- එසේම රටකින් රටකට වෙනස් වන කාර්යාල මට්ටමේ අයදුම්පත් පිරවීමේ ගාස්තු ඇත. අදාළ ජාතික හෝ ප්‍රාදේශීය පේටන්ට් කාර්යාල වෙතින් ගාස්තු පිලිබඳ විස්තර ලබා ගත හැකියි. ඇතැම් කාර්යාල වෙතින් සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයින්ට සහ අන්තර්ජාලය හරහා අයදුම්පත් පුරවන අයදුම්කරුවන් සඳහා වට්ටම් පහසුකම් ලබා දෙයි. ඇතැම් රටවලදී පරීක්ෂණ කඩිනම් කර ගැනීම සඳහා ගාස්තු ක්‍රම ද හඳුන්වා දී ඇත.
- ඔබ පේටන්ට් නියෝජිතයකු / නීතිඥයකුගේ සහය ලබා ගනියි නම් (උදාහරණ ලෙස පේටන්ට් කිරීමේ අවශ්‍යතා පිලිබඳ අදහස් ගැනීම, අයදුම්පත සැකසීම, දළ සටහන් සැකසීම, පේටන්ට් කාර්යාලය සමඟ පවත්වන රාජකාරි ගනුදෙනු

ආදිය) ඔබට අමතර ගාස්තුවක් වැය කිරීමට සිදුවෙයි;

- පේටන්ට් කාර්යාලය විසින් ඔබට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලබා දුන් විට එය පවත්වා ගැනීමට, අළුත් කිරීම සඳහා ඔබ වාර්ෂික ගාස්තුවක් ගෙවිය යුතු වේ;
- ඔබ විදේශීය පේටන්ට් සහතිකයක් ලබා ගැනීමට තීරණය කල හොත් එහිදී අදාළ කාර්යාල මට්ටමේ අදුම්පත් පිරවීමේ ගාස්ත, පරිවර්තන ගාස්තු, එම රටේ පේටන්ට් නියෝජිතයාගේ ගාස්තු ගෙවීමට සිදු වේ. (ඕනෑම රටක විදේශීය අයදුම්කරුවෙකුට මෙම අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට සිදුවේ.)
- ඇතැම් විට පේටන්ට් ලබා ගන්නේ ක්‍ෂුද්‍ර විද්‍යාව සම්බන්ධ සොයා ගැනීමකට නම් ඒ සඳහා පිලිගත් ආයතනයක තැන්පතු අයදුම්පත් පිරවීම හා අදාළ පරීක්ෂණ සම්බන්ධ ගාස්තු ගෙවීම අත්‍යවශ්‍යවේ.

OAPI පේටන්ට් අංක 40893 ගරීර අභ්‍යන්තර රුධිරය ගැලීමක් සිදුවන අවස්ථාවකදී නාවිකාකල හැකි උපකරණයකි. සොයා ගැනීමේ නිර්මාතෘවරයා වන්නේ නයිජීරියානු ජාතික වෛද්‍ය ඔවීමෝ ඔවාඩිජී පසුව මෙය EAT SET ඉන්ධස්ට්‍රිස් හා ෆර්ස්ට් මෙඩිකල් ඇන්ඩ් ස්ටිල් ප්‍රධානීස් යටතේ වෙළඳපලට හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි.

ඔබ පේටන්ට් අයදුම්පතක් භාරදිය යුත්තේ කෙරිනිකද?

සාමාන්‍යයෙන් පේටන්ට් අයදුම්පත පිරවීම සඳහා අවශ්‍ය කරන සියළුම තොරතුරු ලබා ගෙන ඇති විට පේටන්ට් සඳහා අයදුම් කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. කෙසේ වුවත් අයදුම්පත භාරදීමට සුදුසුම කාලය කුමක්ද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා වැදගත් වන කරුණු කිහිපයක් පිළිබඳව සලකා බැලිය යුතුය. ඒවා නම්:

- ලොව පුරා බොහෝ රටවල් පේටන්ට් ලබාදීම සිදුකරන්නේ අයදුම්පත් බාරදුන් අනුපිළිවෙල අනුවයි. (පිටු අංක 22 බලන්න). අයදුම් කර ඇති නව සොයා ගැනීම අත් පාර්ශවයක් විසින් කරන ලද නව සොයා ගැනීමක් වුවද පළමු අයදුම්කරුට ප්‍රමුකත්වය හිමි වේ.
- පේටන්ට් ඉල්ලුම් කරන නිමැවුම සඳහා මූල්‍යාධාර සොයා ගැනීමට සහ වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට පෙර අවසරපත් ලබා ගැනීමේදී අයදුම්පත් පලමුව භාරදීමේ වාසිය අත් වේ.
- අදාළ පේටන්ට් කාර්යාලය විසින් පේටන්ට් හිමිකම් ලබා දීමෙන් පසුව සාමාන්‍යයෙන් එය වලංගු තත්වයට පත් වේ. ඇතැම් විට එයට වසර කිහිපයක් ගත විය හැකියි. (පිටු අංක 26 බලන්න)

ඔබ නව සොයා ගැනීමක් කල විටදී එයට පේටන්ට් ලබා ගැනීමට කඩිනම් වීම එතරම් යෝග්‍ය නැත. එයට පහත හේතු බලපානු ලැබේ.

- ඔබ ඉතා ඉක්මනින් අයදුම්පත් භාරදීමෙන් පසුව ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට නව වෙනස්කම් සිදුකලහොත් එම වෙනස්කම් මුල් අයදුම්පතට

ඇතුළත් කිරීමට හැකියාවක් නොමැත.

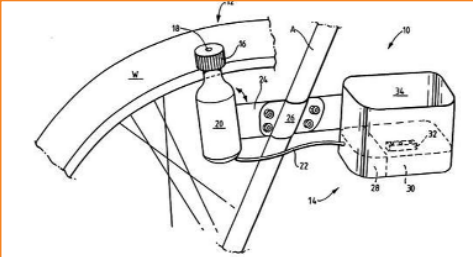
- ඔබගේ අයදුම්පත එක් රටක හෝ එක් කලාපීය රටක පේටන්ට් කාර්යාලයකට ලබාදීමෙන් පසුව, එම දින සිට ඔබගේ ව්‍යාපාරික උනන්දුව ඇති අනිකුත් සියළුම රටවල පේටන්ට් කාර්යාල වෙත එම සොයාගැනීම සඳහාම පේටන්ට් අයදුම්පත් භාරදීමට මාස 12 ක කාල පරිච්ඡේදයක් වෙන් කොට ඇත. (පිටු අංක 30 බලන්න) නමුත් මෙය ඇතැම් විට විවිධ රටවල අදාළ අයදුම් හා නඩත්තු ගාස්තු ගෙවීම සමාගමට අධික වියදමක් වේ. මෙය තරමක් දුරට ලිහිල් කර ගැනීම සඳහා පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම (Patent Cooperation Treaty - PCT) භාවිතා කල හැකියි. එහිදී පරිවර්තන ගාස්තු, ජාතික මට්ටමේ විවිධ ගාස්තු ගෙවීම් මාස 30ක කාලයක් සඳහා කල් දමා ගැනීමේ හැකියාව ලැබේ. (පිටු අංක 32 හා 33 බලන්න)

පේටන්ට් අයදුම්පත භාරදෙන කාලය තීරණය කිරීමේදී නව සොයා ගැනීම අනාවරණයට පෙර අදාළ පේටන්ට් අයදුම්පත භාරදීම වැදගත්වේ. කෙසේ වෙතත් අයදුම්පත භාරදීමට පෙර ඇතුළු විට නව සොයා ගැනීම පිළිබඳ අනාවරණය කලයුතු අවස්ථා ද ඇතිවේ. (වෙළඳපල පරීක්ෂණ, ආයෝජකයින් හා ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන් සමඟ කටයුතු කිරීමේදී) එහිදී අනිවාර්යයෙන්ම අදාළ පාර්ශවයන් සමඟ රහස්‍යමය හෝ අනාවරණය නොකිරීමේ ගිවිසුමකට ඇතුළත්වීම වැදගත්ය.

පේටන්ට් අයදුම්පත භාරදීමට පෙර නව සොයා ගැනීම රහසිගත බවින් තබා ගැනීම කොතරම් දුරට වැදගත්ද?

ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට පේටන්ට් ලබා ගැනීමට අදහස් කරයි නම් පේටන්ට් අයදුම්පත භාරදීමට පෙර එහි රහස්‍ය බව ආරක්‍ෂා කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍යවේ. විවිධ තත්ත්වයන් යටතේ මෙය මහජනතාවට අනාවරණය වුවහොත් හෝ අදාළ නීතිය මගින් ඔබට සහන කාලයක් ලබා නොදුන් විට හෝ ඔබගේ නව සොයා ගැනීම නව‍්‍ය වූවක් නොවන බවත් එය පේටන්ට් ගැනීමට නුසුදුසු වූවක් බව තීරණය වීමට ඉඩ ඇත. (පිටු අංක 23 බලන්න)

එම නිසා නව නිපැයුම්කරුවන්, පරික්‍ෂකයින්, සමාගම් තම නව නිපැයුම සම්බන්ධ රහස්‍ය බව රැකගැනීමට උනන්දු වීම වැදගත්ය. එසේ නොමැති වුවහොත් එය නව සොයා ගැනීමට පේටන්ට් නිකුත් කිරීමට නුසුදුසු බවට හේතුවක් විය හැකියි.

අන්තර්ජාතික අයදුම්පත් අංක PCT/IBO1/00706 ජංගම දුරකථනයක් වැඩි දියුණු කළ අවස්ථාවක්

පළමුව අයදුම්පත භාරදීම සහ පළමුව නව සොයා ගැනීමක් කිරීම

බොහෝ රටවල පළමුව පේටන්ට් අයදුම්පත ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තාට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලබාදෙයි. නමුත් එක්සත් ජනපදයේ භාවිතා වන ක්‍රමය මෙයට වඩා වෙනස්ය. එහිදී පළමුව අයදුම්පත භාරදෙන පුද්ගලයාට නොව පළමුව නව සොයා ගැනීම කළ පුද්ගලයාට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලබා දෙයි. එහිදී

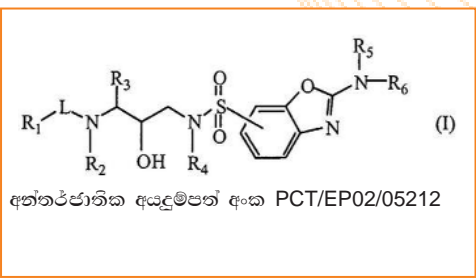
නව සොයා ගැනීම තහවුරු කිරීමට ඊට අදාළ, ක්‍රියාවලියේ විවිධ පියවර දින වකවානු සහිතවද අත්සන් සහිතව පවත්වාගෙන ගිය පර්යේෂණාගාර වාර්තා සටහන්ද ඉදිරිපත් කිරීම අත්‍යවශ්‍යය වේ. මේ සම්බන්ධව වෙනත් සමාගමකින් හෝ නව නිපැයුම්කරුවකුගෙන් විරුද්ධතා ඇති වුවහොත් මෙම වාර්තා සටහන් සාකච්චි ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගනියි.

“සහන කාලය” යනු කුමක්ද?

නව සොයා ගැනීම කල මොහොතේ සිට එය පේටන්ට් අයදුම් කිරීම දක්වා වන කාලය අතරතුරදී නව නිපැයුම්කරු හෝ අයදුම්කරු හරහා නව සොයා ගැනීම බාහිර පාරශවයන්ට අනාවරණය විය හැකියි. එහිදී ඇතැම් රටවල් මේ සඳහා “සහන කාලයක්” එනම් මාස 6 - 12 දක්වා කාලයක් ලබාදී ඇත. එහිදී එවැනි ආවරණයක් මගින් එම නව සොයා ගැනීමට පේටන්ට් ලැබීමට ඇති සුදුසුකම අනෙක් විට වලක්වාලීම සිදු කෙරේ. ඇතැම් රටවල සමාගම් විසින් නව සොයා ගැනීම වෙළඳපොල වල පුද්ගලය කිරීමෙන් සමාගම් විස්තර පත්‍රිකාවන්හි හෝ තාක්ෂණික ප්‍රකාශවල පල කිරීමෙන්, නව සොයා ගැනීම පිළිබඳව බාහිර පාර්ශවයන්ට අනාවරණය වුවත් අදාල සහන කාලය තුල පේටන්ට් සඳහා අයදුම්කිරීමෙන් බාධාවකින්

නොරට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

කෙසේ වුවත් මෙය සෑම රටකටම පොදු නොවන අතර එය අදාල රටේ නීතිය අනුව පවතින සහන කාලය හෝ එසේ නැති රටක නම් එම රටේ භාවිත වන ක්‍රමය මත පදනම් වේ.

තාවකාලික පේටන්ට් අයදුම්පත

ඕස්ට්‍රේලියාව, කැනඩාව, ඉන්දියාව හා ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ඇතුලත්ව රටවල් කිහිපයක තාවකාලික පේටන්ට් අයදුම්පත් පිරවීමේ පහසුව සලසා ඇත. ඉතා අඩු ගාස්තු ක්‍රමයක් යටතේ පේටන්ට් ක්‍රමයට ඇතුලත් වීමට තාවකාලික පේටන්ට් අයදුම්පත හරහා අවස්ථාව හිමිවේ. මේ අනුව අයදුම්කරුට පේටන්ට් අයදුම්පත සම්පූර්ණ කිරීමට වසරක කාලයක් හිමිවේ. නමුත් මෙය රටකින් රටකට වෙනස් තත්ත්වයක් පෙන්වුම් කරයි. සමහර කරුණු

- පොදුවේ භාවිතයද සිදුවේ.
- මෙම අයදුම්පතේදී සනාථ කිරීමේ පරික්ෂණ යොදා නොගනියි.
- සම්පූර්ණ පේටන්ට් අයදුම්පත් සඳහා වන ගාස්තු හා සසඳන විට තාවකාලික පේටන්ට් අයදුම්පතක් සඳහා වන ගාස්තු ඉතා අඩු අගයක් වේ.
- මෙයට හිමිකම් ඇතුලත් නොවන නමුත් නව සොයා ගැනීම පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් අවශ්‍ය වේ.

පේටන්ට් අයදුම්පතේ ආකෘතිය කුමක්ද?

පේටන්ට් අයදුම්පත සඳහා විවිධ කාර්යයන් පරාසයක් ඇත.

- එය පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයේ ඇති නීතිමය තත්ත්වය තහවුරු කරයි
- එය නව සොයා ගැනීමේ ස්වභාවය විස්තර කරයි. එයට නව සොයා ගැනීම සිදුකරන්නේ කෙසේද යන්න ද ඇතුළත්ය.
- එය නව නිපැයුම්කරු, පේටන්ට් හිමිකරු හා වෙනත් නීතිමය තොරතුරු පිළිබඳ විස්තර ලබා දෙයි.

ලොව පුරාම පේටන්ට් අයදුම්පත් සමාන ආකාරයකට ආකෘති ගත කර ඇත. එයට ඉල්ලීම, විස්තරය, හිමිකම, රූප සටහන් (අවශ්‍යය නම්) සහ සාරාංශය යන කරුණු ඇතුළත්ය. පේටන්ට් අයදුම්පතක් පිටු කිහිපයක සිට සිය ගණනක් දක්වා ප්‍රමාණයක් තිබීමට හැකි අතර එය නව සොයා ගැනීමේ ස්වභාවය හා අදාළ තාක්ෂණික ක්‍රමවේදය යන කරුණු මත තීරණය වේ.

ඉල්ලීම

නව සොයා ගැනීමේ නාමය, භාරදෙන දිනය, අවශ්‍යය දිනය, පුද්ගල තොරතුරු, එනම් අයදුම්කරුගේ සහ නව නිපැයුම්කරුගේ නම සහ ලිපිනයන් මෙයට ඇතුළත්ය.

විස්තරය

මෙහිදී නව සොයා ගැනීම පිළිබඳ පැහැදිලි සම්පූර්ණ තොරතුරු ලබාදීම කල යුතු වේ. එනම් ලබාදී ඇති තොරතුරු හා රූප සටහන් අනුව යමින් එම

කෙසේත්ම සිටින නිපුණතාවයකින් යුතු පුද්ගලයෙකුට නව ආයාසයකින් තොරව එම නව නිපැයුම කිට්මට අවශ්‍ය විස්තර ඇතුළත් විය යුතුය. එය එසේ නොමැති වුවහොත් උසාවි තීරණයක් ලබා ගනිමින් පේටන්ට් හිමිකම ලබා නොදීමට හෝ හිමිකාරිත්වය අවලංගු කිට්මට හැකියාව ඇත.

හිමිකම

මෙයින් පේටන්ට් හිමිකමේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව විස්තර කරයි. "හිමිකම" යන්න පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය සම්බන්ධව ඉතා වැදගත් කරුණක් වේ. එනම් හිමිකම් අපැහැදිලි ලෙස සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ඉතා වැදගත් පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයක් වටිනාකමක් නොමැති හිමිකාරිත්වයක් බවට පත් විය හැකියි. මෙහිදී හිමිකම් යන කොටසේ දී, පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයට වටිනාකමක් ඇතිද, එයින් උල්ලංඝනය වීමක් සිදුවේද යන්න සොයා බැලීම ඉතා වැදගත් වේ. මේ නිසා විශේෂයෙන්ම අයදුම්පතක "හිමිකාරිත්වය" යන කොටස සම්පූර්ණ කිරීමට විශේෂඥයෙකුගේ සහය ලබා ගැනීම ඉතා යෝග්‍ය වේ.

හිමිකම් සඳහා උදාහරණ

පේටන්ට් අංක US4641349 සඳහා අයිටීස් හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රමය (Iris Recognition System). අනුව පළමු හා දෙවන හිමිකම්

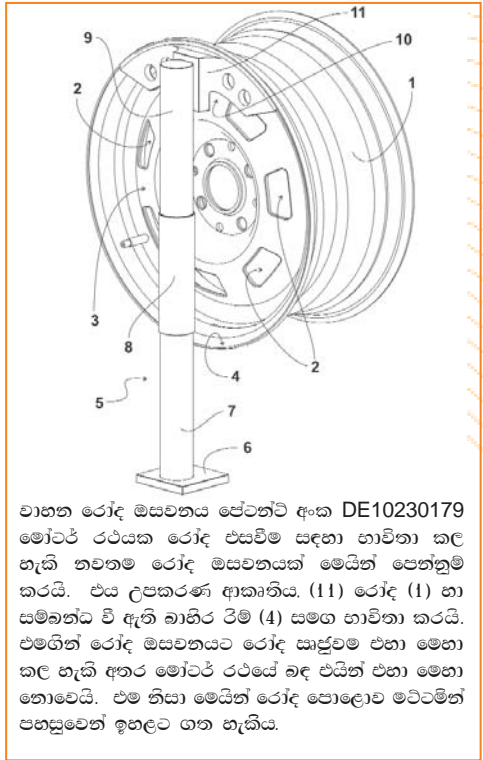
1. පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනීම පිහිස ඔහුගේ ඇසෙහි තාරා මංදලයේ හෝ කලු ඉංගිටියාවේ අනුරූපයක් ගබඩා කිරීම මෙහිින් සිදු කෙරේ. යම් ආලෝක තත්වයක් යටතේ තාරා මංදලයේ හෝ කලු ඉංගිටියාවේ අනුරූපයක් පද්ධතියට ඇතුළත් කෙරේ. පුද්ගලයෙක් හඳුනා ගැනීමේදී සමාන ආලෝක තත්වයක් මතම ඔහුගේ ඇසෙහි සමාන කොටසක අනුරූපයක් ලබා ගෙන දැනටමත් පද්ධතියේ ගබඩා කර ඇති දත්ත සමග සංසන්දනය කර පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනේ.

2. එක් එක් ආලෝක තත්වයන් යටතේ ඇසෙහි තාරා මංදලය හා කලු ඉංගිටියාව ප්‍රසාරණය වන ප්‍රමාණය වෙනස් වේ. පුද්ගලයන් නිගමනය කරන ලද යම් ආලෝක තත්වයක් යටතේ ලබා ගත් මෙම අනුරූපය හා සැසඳීමට ඊට සමාන ආලෝක තත්වයක් යටතේම ලබා ගත් අනුරූපයක් යොදා ගැනේ.

රූප සටහන්

යම් නව සොයා ගැනීමක තාක්ෂණික තොරතුරු සාරාංශගතව හා දෘෂ්‍යමාන ලෙස විස්තර කිරීම රූප සටහන් මගින් සිදුවේ. මෙහිින් තොරතුරු විස්තර කිරීම, උපකරණ හෝ ප්‍රතිඵල පෙන්වීම පිළිබඳ කරුණු සඳහා උදව් වේ. රූප සටහන් සෑම අයදුම්පතක් සඳහාම අවශ්‍ය නොවේ. නව සොයා ගැනීමේ යම් ක්‍රියාවලියක් හෝ යම් දෙයක් සිදු කරන ආකාරය දක්වන දෙයක් නම් ඒ සඳහා රූප සටහන් හැමවිටම අවශ්‍ය නොවේ. රූප සටහන් අවශ්‍ය නම් සාමාන්‍යයෙන් නිතියෙන් ඒ බව පෙන්වා දෙයි.

රූප සටහනකට උදාහරනයක්

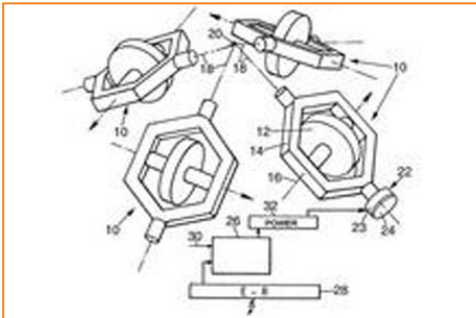

සාරාංශය

මෙයින් නව සොයා ගැනීම පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලබා දෙයි. පේටන්ට් කාර්යාල මගින් පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ප්‍රකාශයට පත් කරන විටදී එහි පළමු පිටුවේ සාරාංශය දක්වයි. ඇතැම් විට පේටන්ට් කාර්යාලයේ අදාල පරීක්ෂකවරයා විසින් සාරාංශය වැඩි දියුණු කිරීම හෝ සකස් කිරීම කරනු ලබයි.

පේටන්ට් ආරක්‍ෂාවක් ලබා ගැනීමට කොපමණ කාලයක් ගත වෙයිද?

පේටන්ට් සහතිකයක් ප්‍රදානය කිරීමට යන කාලය පේටන්ට් කාර්යාලයකින් කාර්යාලයකට වෙනස් වේ. එසේම එය අදාළ තාක්‍ෂණික ක්ෂේත්‍ර අනුවද වෙනස් වේ. මෙම කාලය මාස කිහිපයක සිට වසර කිහිපයක්, එනම් සාමාන්‍යයෙන් වසර 2-5 අතර කාලයක් විය හැකියි. ඇතැම් පේටන්ට් කාර්යාල වලින් පේටන්ට් හිමිකම් ලබා දීම වඩා කඩිනම් කරන ක්‍රියාපටිපාටිත් හඳුන්වා දී ඇත.

අන්තර්ජාතික අයදුම්පත් අංක PCT/FR/2004/00264 වන්දිකා තාක්‍ෂණයට අදාළ වන්දිකාවල ආකෘතිය පාලනය කරන උපකරණයකි.

පේටන්ට් හිමිකමේ සොදුරු කියවා බැලීම

පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසුව එය ඉතා මැනවින් කියවා බලා නිවැරදි බව, වචන වල සම්පූර්ණභාවය ගැන සැලකිලිමත් වීම ඉතා වැදගත් වේ. විශේෂයෙන්ම මෙය හිමිකාරිත්වය සම්බන්ධව වැදගත් වේ.

කවර දිනක සිට ඔබගේ පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ආරක්‍ෂා වේද?

ඔබට පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ප්‍රදානය කරන දින සිට ඔබට ඒ සම්බන්ධව ඇති අයිතීන් බලාත්මක වේ. එනම් ඔබට හිමිකාරිත්වය ලැබීමෙන් පසුව වෙනත් තුන්වන පාර්ශවයක් විසින් නීත්‍යානුකූල නොවන පරිදි එය භාවිතා කරයි නම් එයට විරුද්ධව ඔබට හිමිමය පියවර ගැනීමට අයිතිය ඇත. ඇතැම් රටවල හිමිකාරිත්වය ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසුව කරන උල්ලංඝනය කිරීම එනම් පේටන්ට් අයදුම්පත ප්‍රකාශයට පත්කල දින (සාමාන්‍යයෙන් පළමු අයදුම්පත භාරදීමෙන් මාස 18කට පසුව) හා පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ප්‍රදානය කල දින අතර කාලය තුළදී කරනු ලබන උල්ලංඝනය කිරීම්වලට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීමට ඔබට අයිතිය ඇත. නියම වශයෙන් ප්‍රකාශනය හා ප්‍රදානය අතර කරනු ලබන උල්ලංඝනය කිරීම් වලදී ඔබට සැලකිය යුතු වන්දියක් ලබා ගැනීමටද හැකියාව පවතී. නමුත් මෙය සෑම රටකටම පොදු නොවේ. (බලාත්මක කිරීම පිලිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 39 සිට 41 බලන්න) ඇතැම් රටවල එක් නව සොයා ගැනීමක් සඳහා පේටන්ට් අයදුම්පතත්, භාවිත මොඩල අයදුම්පතත් භාරදීමේ පහසුව සලසා ඇත. මෙය ඇතැම් විට සිදුකරන්නේ ක්‍රමානුකූල පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය පිරිනමන තුරු භාවිත මොඩල ආරක්‍ෂා කිරීමේ වාසිය (මෙය වඩා ඉක්මනින් ප්‍රදානය කරන බැවින්) අයදුම්කරුට ලබා දීමේ අරමුණ සහිතවයි.

පේටන්ට් ආරක්‍ෂා කිරීම කොපමණ කාලයකට වලංගු වේද?

ජාත්‍යන්තර වශයෙන් දැනට පවත්නා නීතිමය තත්වයන්ට අනුව පේටන්ට් අයදුම්පත භාරදුන් දින සිට වසර 20 කාලයක් සඳහා පේටන්ට් අයිතියට ආරක්‍ෂණය හිමි වෙයි. එසේම මෙහිදී නියමිත පරිදි අළුත් කිරීමේ හා නඩත්තු ගාස්තු ගෙවා තිබිය යුතු අතර මෙම කාලය අතරතුර දී අවලංගු කිරීමේ සඳහා ඉල්ලීමක් හෝ අනෙකුත් කිරීමක් සිදු නොවිය යුතු වේ.

ඉහත තත්වය පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයේ නීතිමය වලංගු කාලය හා බැඳී ඇති අතර පේටන්ට් අයිතියෙහි ව්‍යාපාරික හෝ ආර්ථිකමය ආයු කාලයේ වටිනාකම පහත අවස්ථා අනුව තීරණය වේ. එනම් නව සොයා ගැනීම හා සම්බන්ධ තාක්‍ෂණය යළි පැනගිය විටදී එය වෙළඳපලට හඳුන්වා දීමට නොහැකි වූ විටදී හෝ නිෂ්පාදනය වෙළඳපල තුළදී අසාර්ථක වීම යන

අවස්ථාවන්ය. මේ සියළු අවස්ථාවන්හි දී පේටන්ට් හිමිකරු විසින් පේටන්ට් නඩත්තු කිරීම හා අළුත් කිරීම ගාස්තු නොගෙවීමට තීරණය කරයි. ඒ අනුව නීතිය අනුව ලබාදී ඇති වසර 20ක කාලය ඉකුත් වීමට පෙරම හිමිකාරිත්වය ආරක්‍ෂා වීම අවලංගුවේ. ඇතුළු රටවල විශේෂිත අවස්ථාවන් වලදී මෙම ආරක්‍ෂක කාලය වසර 20 ට වඩා දීර්ඝ කිරීම හෝ පරිපූරක ආරක්‍ෂක සහතිකයක් (Supplementary Protection Certificate - SPCs) ලබාදීම සිදුවේ. උදා: ඖෂධ ක්‍ෂේත්‍රය සම්බන්ධ පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයේදී අදාළ රාජ්‍යය ආයතන වලින් අලෙවි අනුමැතීන් ලබා ගැනීමට දිගු කලක් ගතවේ. මෙහිදී වසර 20කට වඩා දීර්ඝ කිරීම දැකිය හැකිය. පරිපූරක ආරක්‍ෂක සහතිකයක් ලබා ගැනීම සඳහා සීමිත කාලයක් ඇති අතර එය වසර 5 කට නොවැඩි විය යුතුය.

පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ස්ථිර තිත්දුවක් ලබා නොමැති අවස්ථාව

ඇතුළු සමාගම් විසින් තම නිෂ්පාදනවල “පේටන්ට් සහතිකය ලැබීම ගැන තිත්දුවක් ලැබීමට ඇත” හෝ “පේටන්ට් සඳහා ඉල්ලීමකර ඇත” යනුවෙන් සඳහන් කරයි. එයට පේටන්ට් අයදුම්පත් ප්‍රමාණයද ඇතුළත් කර තිබේ. ඒ හා සමානව පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය

ලැබීමෙන් පසුව පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ලැබුණු බව හා පේටන්ට් අගයන් පිළිබඳව තම නිෂ්පාදනයේ සඳහන් කරයි. එසේ වුවත් මෙයින් කිසිදු නීතිමය ආරක්‍ෂාවක් නොලැබේ. මෙයින් තුන්වන පාර්ශවයකට සම්පූර්ණ නිෂ්පාදනය හෝ එහි ඇතුළු නිර්මාණාත්මක කොටස් අනවසරයෙන් උපුටා ගැනීම වලක්වාලීම සඳහා අනතුරු ඇගවීම පමණක් සිදුවෙයි.

පේටන්ට් අයදුම්පතක් භාරදීමට ඔබට පේටන්ට් නියෝජිතයකුගේ සහය අවශ්‍යයිද?

පේටන්ට් අයදුම්පතක් සම්පූර්ණ කර සකස් කිරීම හා පේටන්ට් ප්‍රදානය දක්වා වන පියවර ඉතා සංකීර්ණ වුවකි. පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව සඳහා අයදුම් කිරීම යනු

- ඔබගේ නව සොයා ගැනීම සඳහා පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය වලක්වාලන වෙනත් පෙර මූලාශ්‍ර ඇතිද යන්න විමසා බැලීම
- හිමිකම් නීතිය හා තාක්ෂණික කරුණු ඇතුළුව නව සොයා ගැනීම සම්බන්ධව සම්පූර්ණ විස්තරයක් ලබා දීම.
- විශේෂයෙන්ම පේටන්ට් අයදුම්පතේ සනාථ කිරීමේ පරීක්ෂණය පැවැත්වෙන කාලය ඇතුළුව.

පේටන්ට් අංක EP1165393.
 ටෝරබන් ෆ්ලැන්බම් නම් සමාගම විසින් ද්‍රාවණ වක්කරන උපකරණයක් නිපදවන ලදී. මෙහි විශේෂත්වය වූයේ ද්‍රාවණ පිටතට වක්කරන අතරම වාතය සමග ද්‍රාවණය මිශ්‍ර කිරීමේ හැකියාව පැවතීමයි. මෙය ධනෝපාද්ධියේ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතනයක වන මෙනු ඒ/එස් නම් ආයතනයෙන් අලෙවි කරන ලද අතර ඉහල සාප්පකත්වයක් ලබා ගත්තේය.

ජාතික හෝ කලාපීය පේටන්ට් කාර්යාල සමග අදාල ලිපි ලේඛණ මැනවින් පවත්වා ගැනීම.

- පේටන්ට් කාර්යාල විසින් ඉල්ලුම් කරන විවිධ වෙනස් කිරීම් අයදුම්පතට ඇතුළත් කිරීම.

මෙසේ බලන කල පේටන්ට් ලබා ගැනීම සඳහා පේටන්ට් නීතිය හා පේටන්ට් කාර්යාල වල ක්‍රියා පටිපාටිත් පිලිබඳව ඉහල දැනුමක් තිබීම වැදගත් වේ.

මෙහිදී නීතිය සහ තාක්ෂණික සහය අත්‍යවශ්‍ය නොවූනද ඔවුන්ගේ සහය ලබා ගැනීම එක් අතකින් වඩාත් ඵලදායී වේ. ඒ අනුව නීතිය පසුබිමක් හා අත්දැකීම් සහිත සහ නව සොයා ගැනීමට අදාල ක්ෂේත්‍රය පිලිබඳ තාක්ෂණික පසු බිමක් ඇති පේටන්ට් නියෝජිතයකුගේ සහය ලැබීම වඩා යෝග්‍යය වේ. බොහොමයක් නීති මගින් එම රටතුල ලියාපදිංචි පේටන්ට් නියෝජිතයකුගේ සහය (විදේශීය ඉල්ලුම්කරු විසින්) ලබා ගත යුතු බව නිර්දේශ කර ඇත.

එක් තනි අයදුම්පතකින් විවිධ සොයා ගැනීම් සඳහා ආරක්‍ෂාවක් ලබා ගත හැකිද?

එක් පේටන්ට් අයදුම්පතක් තුළ විවිධ සොයා ගැනීම් ඇතුළත් කළ විට ඒ සඳහා පේටන්ට් නීති මගින් යම් යම් සීමාවන් පනවා ඇත. මෙම සීමාවන් නව සොයා ගැනීම්වල එකතුව යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. (උදා: ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ පේටන්ට් නීතිය, (යුරෝපීය පේටන්ට් සම්මුතිය හා පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම). තනි අයදුම්පතක ඇතුළත නව සොයා ගැනීම් කණ්ඩායමක් (නිෂ්පාදනයේ දෘෂ්‍ය සංකල්පය) සඳහා පේටන්ට් හිමි සපයා ඇත. සොයා ගැනීම් වල ඒකමතික බවේ අඩුවක් ඉටුහොත් හිමිකම්

සඳහා සීමා පැනවීම හෝ අයදුම්පත බෙදීමේ අවශ්‍යතාවයන් (කොටස් කරන ලද අයදුම්පත) ඉල්ලුම්කරුට ඇතිවිය හැකියි. මෙම භාවිත නීතිවල ඇති වෙනස්කම් නිසා ඇතුළු රටවල දී එක් පේටන්ට් අයදුම්පතක් ප්‍රමාණවත් වන අතර තවත් රටවල් වලදී එකම පසුබිමක් ආවරණය කිරීමට අයදුම්පත් දෙකක් හෝ වැඩි ප්‍රමාණයක් භාර දීමට සිදුවේ.

පිරිකිසුම් ලැයිස්තුවේ සාරාංශය

- **ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට පේටන්ට් ලබාගත හැකිද?** පෙර මූලාශ්‍ර සම්බන්ධයෙන් කිරීම සහ පේටන්ට් සම්බන්ධ දත්ත ගබඩා භාවිතය වැදගත්වේ.
- **පේටන්ට් අයදුම්පතක් භාරදීම:** අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ තාක්‍ෂණික විශේෂඥ දැනුමක් සහිත පේටන්ට් නියෝජිතයකු හෝ නීතිඥයකුගේ සහය ලබා ගැනීම වැදගත්ය. හිමිකම් සම්බන්ධ ලේඛණ වලදී මෙම සහය විශේෂ වේ.
- **අයදුම්පත හා අදාළ කාලය:** පේටන්ට්

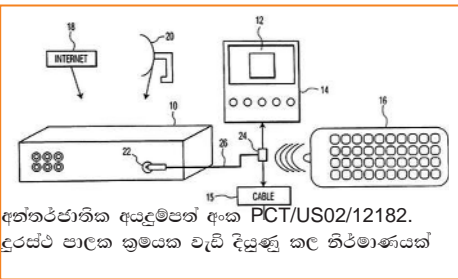
- අයදුම්පතක් භාරදීම වඩාත් ඉක්මනින් සිදුකිරීම සහ පසුව භාරදීම යටතේ වන වාසි හා අවාසිදායක තත්වයන් සැලකිල්ලට ගැනීම මෙහිදී වැදගත්වේ.
- **නව සොයා ගැනීම සම්බන්ධ තොරතුරු අනවශ්‍ය කාලයකදී අනාවරණය ඉටුහොත් එය පේටන්ට් සහතිකය නොලැබීමට හේතුවක් වේ.**
- **පේටන්ට් තබාගතූ ගාස්තු:** බලපවත්නා පරිදි ඔබගේ පේටන්ට් හිමිකාරීත්වය පවත්වා ගැනීමට එයට අදාළ තබාගතූ ගාස්තු සහ අළුත් කිරීමේ ගාස්තු නියමිත පරිදි ගෙවිය යුතුවේ.

3. විදේශ රටකදී පේටන්ට් ආරක්ෂණය

විදේශ රට වලදී පේටන්ට් ආරක්ෂණය කළ යුත්තේ ඇයි?

පේටන්ට් සඳහා ඇත්තේ දේශසීමා වලට සීමා වූ අයිතියකි. වෙනත් ලෙසකින් කියන්නේ නම් ඔබගේ පේටන්ට් හිමිකාරිත්වයට ආරක්ෂාවක් සැපයෙන්නේ පේටන්ට් සහතිකය වලංගු වන රට තුළදී හෝ කලාපය තුළදී පමණි. එනම් යම් රටක් තුළදී ඔබගේ පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය ආවරණය නොවේ නම් ඒ රට තුළදී ඔබගේ පේටන්ට් ගත සොයා ගැනීම භාවිතයට හෝ ආනයනයට හෝ විකිණීමට ඕනෑම කෙනෙකුට අයිතියක් ඇත.

විදේශීය රටකදී ඔබේ භාණ්ඩ සඳහා පේටන්ට් ආරක්ෂණය ලබා ගැනීමෙන් එම රට තුළදී ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට පරම අයිතියක් හිමි වේ. ඊට අමතරව විදේශීය සමාගම් වෙත ඔබගේ සොයා ගැනීම භාවිතයට බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමට, ව්‍යාපාරික සම්බන්ධතා වැඩිකර ගැනීමට සහ අන් අය සමඟ එක්ව එම රටවල වෙළඳපලට අවතීර්ණ වීමට අවස්ථාවක් ලැබේ.

විදේශ රටක පේටන්ට් ආරක්ෂා කිරීමට අයදුම්කල යුත්තේ කුමන කාලයකදී ද?

නව සොයා ගැනීමක් සඳහා පේටන්ට් අයිතිය ලබා ගනු වස් පළමු අයදුම්පත ඉදිරිපත් කළ දිනය ප්‍රමුඛතා දිනය නම් වන අතර වෙනත් රටකදී වුවද ඊට පසුව එනම් මාස 12 ක් ඇතුළත දී (එනම් ප්‍රමුඛතා කාලය තුළදී) වෙනත් පාර්ශවයන් විසින් එම සොයා ගැනීම සඳහාම කරන ලද අයදුම්පතකට වඩා පළමු අයදුම්පතට ප්‍රමුඛතාවය ලැබෙනු ඇත. එබැවින් ඔබගේ නව සොයා ගැනීම සඳහා විදේශීය රටකදී ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම් පේටන්ට් අයදුම්පත ප්‍රමුඛතා කාලය තුළදී ම බාරදීම වැදගත් වේ.

ප්‍රමුඛතා කාලය අවසන් වීමෙන් පසුව වුවද පේටන්ට් කාර්යාලය මගින් පේටන්ට් අයිතිය පළමුව ප්‍රකාශයට පත් කරන දිනය දක්වා (සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රමුඛතා දිනයේ සිට මාස 18 කාලයක් දක්වා) වෙනත් රටකදී ඒ සමානම සොයා ගැනීමකට අවශ්‍යය හිමිකාරිත්වයට ලබාදෙන මෙන් ඉල්ලීමේ හැකියාව පවතින නමුත් මෙහිදී ප්‍රමුඛත්වය හිමි වන්නේ මුල් අයදුම් කරුටයි. සොයා ගැනීම ප්‍රසිද්ධ කිරීමෙන් පසුව විදේශීය රටකදී පේටන්ට් ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට කිසිම පාර්ශවයකට අවස්ථාව නැත. එයට හේතුව වන්නේ ප්‍රසිද්ධ කිරීමෙන් පසුව තව දුරටත් එම සොයා ගැනීම නව්‍ය සොයා ගැනීමක් ලෙස නොසැලකෙන හෙයිනි.

ඔබගේ නව නිපැයුම් ආරක්‍ෂා කර ගත යුත්තේ කවර ස්ථානයකදී ද?

බොහොමයක් රටවල නව නිපැයුමක් ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට විශාල පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවන බැවින් ආරක්‍ෂාවක් අවශ්‍ය වන්නේ කුමන රටවලදී ද යන්න සැලකිලිමත්ව තීරණය කළ යුතුය. මේ සම්බන්ධව යම් තීරණයක් ගැනීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධක වනුයේ

- පේටන්ට් ගත භාණ්ඩය වාණිජමය වශයෙන් අලෙවි/නිෂ්පාදනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමන ස්ථානයකද?
- සමාන භාණ්ඩ සඳහා ඇති අතිකුණ ප්‍රධානතම වෙළඳපල මොනවාද?
- මෙවැනි ඉලක්ක වෙළඳපල තුළ පේටන්ට් කිරීමට කුමන වියදමක් දැරීමට සිදුවේද? ඔබට ඒ සඳහා වැය කිරීමට හැකි මුදල කොපමණද?
- ප්‍රධානතම නරඟකරුවන් ස්ථාන ගත වී ඇත්තේ කුමන ස්ථාන වලද?
- භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමට සැලසුම් කරන්නේ කෙසේද?
- තෝරාගත් රටක පේටන්ට් බලාත්මක කිරීමේදී ඇති විය හැකි විවිධ තත්වයන් මොනවාද?

ජාත්‍යන්තර අයදුම් පත්‍ර අංක PCT/1T98/00133 ලිඛිත වලින් සාදන ලද නව නිෂ්පාදනයක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා ඉතාලියේ ගිටින්ඩි SRL සමාගම විසින් පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව ලබා ගැනිණි. එහිදී එම නව රෙදිපිළි වාණිජ වශයෙන් යොදා ගැනීමේ පරම අයිතිය ඔවුන්ට ලැබුණි.

විදේශීය රටකදී පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව ලබා ගැනීමට අයදුම් කරන්නේ කෙසේද?

ඒ සඳහා ප්‍රධාන මාර්ග තුනක් ඇත.

ජාතික මට්ටමෙන් පේටන්ට් අයදුම් කිරීමට බලාපොරොත්තු වන රටේ ජාතික භාෂාවෙන් සම්පූර්ණ කළ අයදුම්පතක් මගින් අදාළ ගාස්තු ගෙවා මේ සඳහා ඉල්ලුම් කළ හැකියි. නමුත් අයදුම් කිරීමට බලාපොරොත්තු වන රටවල් ප්‍රමාණය වැඩි නම් මෙය ඉතා අසීරු හා වියදම් අධික ක්‍රමයක් වේ.

කලාපීය මට්ටමෙන් යම් එකගතාවයක් මත ඒකාබද්ධව කටයුතු කරන රටවල් රාශියක් පදනම් කරගෙන එම සමූහය ආවරණය පරිදි අදාළ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයකට ඉල්ලුම් පත්‍රය ඉදිරිපත් කිරීම මගින් ආරක්ෂණය ලබා ගැනීම මෙයින් අදහස් වේ.

එවැනි ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වලට උදාහරණ:

- බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ අප්‍රිකානු සංවිධානය (The African Intellectual Property Organization - OAPI) (www.oapi.wipo.net);
- අප්‍රිකානු කලාපීය බුද්ධිමය දේපල සංවිධානය (African Regional Intellectual Property Organization - ARIPO) (www.aripo.wipo.net);
- යුරේසියානු පේටන්ට් සංවිධානය (Eurasian Patent Organization - EAPO) (www.eapo.org);
- යුරෝපීය පේටන්ට් කාර්යාලය (European Patent Office - EPO) (www.epo.org);
- ගල්ෆ් සහයෝගිතා කවුන්සිල පේටන්ට් කාර්යාලය (The Patent Office of the Gulf) (www.gulf-patent-office.org.sa).

ජාත්‍යන්තර මට්ටමෙන් ආරක්ෂණය අපේක්ෂා කරන්නේ නම් ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුමට (Patent Cooperation Treaty - PCT) අදාළ අයදුම්පතක් පිරවීම හරහා එම ගිවිසුමට අදාළ ඕනෑම සාමාජික රටක් තුළදී නව සොයා ගැනීමකට පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව ලබා ගැනීමේ හැකියාව හිමිවෙයි. එසේ හිමි වීමට නම් අයදුම් කරු පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුමට අදාළ රටක පුරවැසියෙකු වීම හෝ නේවාසිකයකු වීම හෝ අයදුම්කරුගේ ව්‍යාපාරයට සැලකිය යුතු මට්ටමේ වාණිජ්‍යමය හෝ කාර්මික නියෝජනයක් එම රටවල තිබීම අවශ්‍ය වේ. පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුම යටතේ එක් ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් අයදුම්පතක් භාරදීම හරහා එම ගිවිසුමට සම්බන්ධ සාමාජික රටවල 125 කට අධික ප්‍රමාණයක් තුළදී නව සොයා ගැනීමකට පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව ලැබේ. (ඇමුණුම් අංක II බලන්න) ඔබගේ අයදුම්පත ජාතික හෝ කලාපීය පේටන්ට් කාර්යාලයට හෝ සහ ස්විට්සර්ලන්තයේ ජිනීවා නුවර පිහිටි බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානයේ (WIPO) PCT ලැබීමේ කාර්යාලයට බාරදීමට හැකියි.

ජාත්‍යන්තර අයදුම්පත් අංක PCT/US2001/028473 ඇමරිකාවේ සුප් හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාරික ආයතනයක් වන එන්ටයිටෝ ස්තැබ් ටෙක්නොලොජීස් කොපරේට්ස් මගින් පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුමේ (PCT) විධිවිධාන යොදා ගනිමින් එම ආයතනයේ තාක්‍ෂණික නිර්මාණයක් වන කාර්මික ක්‍රියාදාමයේදී සහ යන්ත්‍ර භාවිතයේදී ඇතිවන බහුවිධ පරිසර උපරිම වැළැක්වීමේ නිර්මාණය විදේශීය වෙළඳපලවලදී ආරක්‍ෂණය කරනු ලබයි. පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුමේ (PCT) වගන්ති භාවිතා කිරීම මගින් මෙම සමාගමට තමන්ගේ තාක්‍ෂණය ජාත්‍යන්තර වෙළඳපලේදී අලෙවිකරණය බලපත්‍ර හිඟත් කිරීමේ හැකියාවද ලැබී ඇත.

පිරික්සුම් ලැබියේ තු සාරාංශය

- **දේශසීමාවල සීමාහිමි අයිතිය :** පේටන්ට් අයිතිය යනු දේශසීමාවලට සීමා වූවකි.
- **ප්‍රමුඛතා කාලය:** විදේශීය පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම ප්‍රමුඛතා කාලය තුළදී කිරීම වැදගත්වේ. මෙහිදී නියමිත දින වකවානු ගැන සැලකිලිමත්වීම අවශ්‍යය වේ.
- **අයදුම් කරන්නේ කවර ස්ථානයකද?** ආරක්‍ෂාව ලබා ගැනීමෙන් ප්‍රතිඵල ලැබෙන්නේ කවර

- ස්ථානයකින්ද සහ විවිධ රටවල පේටන්ට් ආරක්‍ෂා හිමිකම ලැබීමට වන වියදම පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන්න.
- **අයදුම් කරන්නේ කෙසේද?** පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුම භාවිතාවෙන් අයදුම් ක්‍රියාවලියට ලැබෙන වාසිදායක තත්වය පිළිබඳව සැලකිලිමත් වන්න. එසේම මේ පිළිබඳ තවදුරටත් විස්තර ලබා ගැනීමෙන් පේටන්ට් ලබා ගැනීම පිළිබඳ ඔබගේ නිර්ණය වඩාත් සාර්ථක කර ගැනීමට හැකියි.

පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුමේ (PCT) ඇති වාසි

සාමාන්‍ය අයදුමකදී අදාළ වන ප්‍රමුඛතා කාලය වන මාස 12 ට අමතරව සහයෝගිතා ගිවිසුම යටතේ ලියාපදිංචි වීමේ දී අමතර මාස 18 ක කාලයක් ලැබේ. එම කාලය තුළදී එක් එක් රටවලදී තම නිප්පාදනය සඳහා වන වෙළඳ වාසි තත්වයන් හා පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව ලබා ගැනීම කලසුතු සුදුසුම ස්ථානය ගැන වැටහීමක් ගැනීමට අයදුම්කරුට හැකිවේ. ජාතික අයදුම්පතට ඇතුළත්වී ඇති අයදුම්පත් ගාස්තු හා පරිවර්තන ගාස්තු ප්‍රමාද කර ගැනීමට ද හැකි වේ. අයදුම්කරුවෝ පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම තමන්ගේ විකල්ප හැකිතාත් දුරට විවෘත මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා භාවිතා කරති.

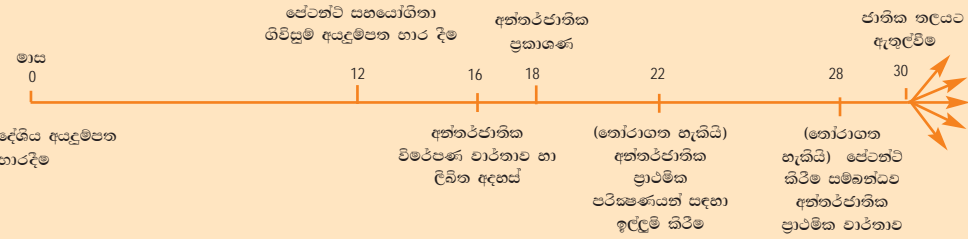
පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුමේ අන්තර්ජාතික විමර්ශන වාර්තාව හා අන්තර්ජාතික විමර්ශන අධිකාරියේ ලිඛිත අදහස් යන ලේඛණ හරහා අයදුම්කරුවන්ට තම නව සොයා ගැනීම සඳහා වඩාත් සුදුසුම පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය පිලිබඳ වටිනා තොරතුරු රැසක් ලබා ගත හැකිය. මෙම ලේඛණ භාවිතයෙන් පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම් අයදුම්කරුවන්ට තම පේටන්ට් ආරක්‍ෂාව ලබා ගන්නේද? නැතිද?, එසේත් නැත්නම් එය ලබා ගැනීමට වඩාත් සුදුසු ස්ථානය පිලිබඳ තීරණ ගැනීමට

ගක්තිමත් පදනමක් ලැබේ. නව සොයා ගැනීමට අදාළව හඳුනාගෙන ඇති, ලෝකය පුරාම පෙර මූලාශ්‍ර ලේඛණ ලැයිස්තුවක් අන්තර්ජාතික විමර්ශන වාර්තාවට ඇතුළත්ය. එසේම අන්තර්ජාතික විමර්ශන වාර්තාවේ ප්‍රතිඵල අනුව සකස් කරන ලද වඩාත් යෝග්‍ය පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය පිලිබඳ විස්තරයක් අන්තර්ජාතික විමර්ශන අධිකාරියේ ලිඛිත අදහස් නම් ලේඛණයට ඇතුළත්ය.

පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම අයදුම්පත එක් භාෂාවකින් සකසා ඇත. එයට ඇත්තේ එක් ගාස්තු ගෙවීමක් පමණි. එසේම එයට පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුමට සම්බන්ධ සියලුම සාමාජික රටවලදී නීතිමය ආවරණයක් ලැබේ. එක් එක් පේටන්ට් කාර්යාල වෙත වෙන් වෙන්ව අයදුම්පත් භාරදීමේදී කල සුතු ගෙවීම් මෙහිදී අතරගායි. ඒ අනුව මූලික ගනුදෙනු වියදම් අවම මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට මෙම ක්‍රමය උපකාරී වේ.

ඇතුළු වීම පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම යටතේ ද අයදුම්පත් ප්‍රාදේශී පේටන්ට් කාර්යාල වලට භාරදීම සිදුවේ. පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුම යටතේ අදාළ අයදුම්පතක් භාරදෙන්නේ කෙසේද යන්න පිලිබඳ නිවැරදි මාර්ගෝපදේශනයක් ඔබගේ ජාතික පේටන්ට් කාර්යාලය වෙතින් හෝ www.wipo.int/pct යන වෙබ් අඩවිය වෙතින් ලබා ගැනීමට හැකිය.

පේටන්ට් සහයෝගිතා ගිවිසුමේ අයදුම්පතක් භාරදීම සම්බන්ධ සංක්‍ෂිප්ත සටහන

4 පේටන්ට්ගත තාක්ෂණය වාණිජ්‍යාකරණය

ඔබේ පේටන්ට්ගත තාක්ෂණයට වාණිජ්‍යමය අගයක් ලබා දෙන්නේ කෙසේද?

නව නිපැයුමට පේටන්ට් ලබා ගත් පමණින්ම එහි වාණිජ්‍යමය සාප්පකත්වයක් ඇති නොවේ. පේටන්ට් යනු නව සොයා ගැනීමක් තුළින් සමාගමේ ශක්‍යතාව වැඩි කිරීමට භාවිතා කළ හැකි එක් උපකරණයකි. සමාගමට දැනෙන සුළු ආකාරයට වාසිදායක තත්වයක් ඇති කර ගැනීමට පේටන්ට්ගත නිප්පාදනය එලදායී ලෙස ව්‍යාප්ත විය යුතුය. පේටන්ට් හිමිකාරීත්වය ලද භාණ්ඩය වෙළඳපල තුළ සාප්පක වීමෙන් සමාගමේ කීර්තිය හා කේවල් කිරීමේ හැකියාව ඉහළ ගොස් ආදායම් ඉහළයාම සිදුවේ. පේටන්ට් ගත නිප්පාදනය වෙළඳපලට රැගෙන යාම සඳහා විවිධ විකල්ප මාර්ග ඇත.

- පේටන්ට් ගත සොයා ගැනීම ඍජුවම වාණිජ්‍යාකරණය
- වෙනත් අයෙකුට පේටන්ට් අයිතිය අලෙවි කිරීම
- පේටන්ට් අයිතිය බලපත්‍ර මගින් පැවරීම
- බද්ධ ව්‍යාපාර හෝ අනිත් පාර්ශව සමඟ උපාය මාර්ගික සම්බන්ධතා ඇතිකර ගැනීම

පේටන්ට්ගත භාණ්ඩයක් වෙළඳපල වෙත හඳුන්වා දෙන්නේ කෙසේද?

ඔහුම භාණ්ඩයක් වාණිජ වශයෙන් සාප්පක වීමට හේතුව වන්නේ එහි ඇති තාක්ෂණික අංගයන් පමණක් නොවේ. තාක්ෂණික වශයෙන් ඉහළ විශිෂ්ඨ නිර්මාණයක් වුවත් එම භාණ්ඩයට එලදායී ඉල්ලුමක් නොමැති නම් හෝ භාණ්ඩය මනා ලෙස වෙළඳපලට හඳුන්වා දී නොමැති නම් එයට පාරිභෝගික ආකර්ෂණය දිනා ගැනීමට නොහැකිවේ. එබැවින් භාණ්ඩයේ වාණිජමය සාප්පකත්වය තවත් විවිධ හේතූන් මත රඳා පවතී.

එනම් භාණ්ඩයේ නිර්මාණය, මූල්‍යමය හැකියාව, එලදායී අලෙවි උපායමාර්ග, තරඟකාරී හා අනුපූරක භාණ්ඩ සමඟ සසඳන විට භාණ්ඩයේ මිල යන කරුණු මේ අතර වේ. නව නිර්මාණාත්මක භාණ්ඩයක් වෙළඳපලට හඳුන්වා දීමේදී ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් ඇති කර ගැනීම ප්‍රයෝජනවත්ය. ව්‍යාපාර අදහස් වල ශක්‍යතාව විමසා බැලීම සඳහා ව්‍යාපාරික සැලැස්ම බෙහෙවින් උපකාරී වේ. පේටන්ට් ගත භාණ්ඩය වෙළඳපලට හඳුන්වාදීම සඳහා ආයෝජනයකුගේ මූල්‍යමය පහසුකම් ලබා ගැනීමට නම් ව්‍යාපාර සැලැස්ම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සමාගමේ පේටන්ට් හිමිකාරීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු සහ පේටන්ට් උපායමාර්ග පිළිබඳ විස්තර ව්‍යාපාරික සැලැස්මට ඇතුළත් කිරීම ඉතා වැදගත්ය. පේටන්ට් ගත භාණ්ඩයේ නව්‍යතාවය පිළිබඳ තොරතුරු මෙන්ම ආයතනයේ උද්යෝගිභාවය සඳහා සාක්ෂි පෙන්වුම් කිරීම සහ වෙනත් සමාගම්හි පේටන්ට් උල්ලංඝණය කිරීමේ අවධානම පිළිබඳ තොරතුරු මෙයින් ලබා ගත හැකිය.

ඔබගේ පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය අලෙවි කිරීමට හැකිද?

මෙය දිය හැකි සෘජු පිළිතුර (ඔව්) යන්නය මෙය පේනට්ටි පවරා දීමක් ලෙස හැඳින් වේ. එමගින් ඔබගේ පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය ස්ථිර වශයෙන්ම වෙනත් පුද්ගලයකුට පවරා දීම සිදුවේ. මෙය ඉතා ගැඹුරින් හැදෑරිය යුතු කරුණකි. පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය පවරා දීම වෙනුවට එය භාවිතයට බලපත් තිකුත් කිරීමෙන් පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය වලංගුවන මුළු කාලය තුළම මුල් හිමිකරුට හිමිකාර භාගය ලැබේ. ඒ නිසා බලපත් තිකුත් කිරීම මගින් ආදායමක් උපයා ගැනීමට අවස්ථාව ලැබෙයි. නමුත් පවරා දීමකදී පේනට්ටි භාණ්ඩයට ඉදිරියේදී ඇතිවන ලාභදායී හෝ අලාභදායී බව නොසලකා එකවර එකඟවූ මුදලක් ලැබෙයි. නමුත් එහිදී අනාගත හිමිකාර භාගය සමාගමට නොලැබෙයි.

ඇතැම් විට පවරාදීමක් වාසිදායක වන අවස්ථා පවතී. පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය එකවර අලෙවි කලහොත් එහි වටිනාකම එකවරම සමාගමට හිමි වෙයි. එනම් වසර 20 ක කාලයක් පුරා වටිනාකමේ වැඩි වීමක් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටීම අනවශ්‍ය වේ. තවද වෙනත් තාක්ෂණයක් විසින් පේනට්ටි ලැබූ භාණ්ඩයේ තාක්ෂණය ඉක්මවා යාමෙන් වන අවදානමද මෙහිදී ඇති නොවේ. ඊට අමතරව ව්‍යාපාරයක් පවරා දීමේදී පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය පැවරීම අදාළ ගිවිසුමේ කොන්දේසියක් විය හැකියි.

පවරාදීම හෝ අලෙවි කිරීම යන අවස්ථා දෙකම නති පුද්ගලයෙකුගේ/ආයතනයක අවශ්‍යයතා හා ප්‍රමුඛතා මත තීරණය වේ. කෙසේ වුවත් සාමාන්‍යයෙන් පවරාදීමක් සඳහා දිවුරුම්වීමක් නොකරන අතර පේනට්ටි අයිතියේ හිමිකාරිත්වය පවත්වා ගැනීමට පේනට්ටි හිමිකරුවෝ කැමැත්තක් දක්වති.

ඔබගේ පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය බලපත් මගින් අත් අයට ලබා දෙන්නේ කෙසේද?

කලින් ඇතිකර ගත් ගිවිසුමකට අනුව පේනට්ටි බලපත්‍ර හිමියා විසින් (බලපත්‍ර දායකයා) වෙනත් පුද්ගලයකුට (බලපත්‍ර ලාභියාට) පේනට්ටි බලපත්‍රයක් මගින් පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය ලබා දීම මෙහිදී සිදු වේ. මෙවැනි අවස්ථාවලදී ගිවිසුමේ කොන්දේසි හා විෂය පථය දක්වමින් පාර්ශවයන් දෙකක් අතර බලපත්‍ර ගිවිසුමක එකඟ වේ.

මෙසේ වෙනත් පාර්ශවයකට පේනට්ටි ගත භාණ්ඩය වෙළඳපලට හඳුන්වාදීමට අවසරය ලබාදීම මගින් එහි මුල් හිමිකරුට අමතර ආදායමක් උපයා ගැනීමට හැකි වේ. එසේම පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය පිළිබඳව මුල් හිමිකරුට ඇති පරම අයිතිය පුළුල් කිරීම මෙයින් ගම්‍ය වේ.

පේනට්ටි හිමිකාරිත්වය ඇති සමාගමට නව නිෂ්පාදනයක් කිරීමට හෝ පවතින වෙළඳපල ඉල්ලුම සපුරාලීම හෝ දෙන ලද භූගෝලීය ප්‍රදේශයක් ආවරණය කිරීමට නොහැකි අවස්ථාවකදී බලපත්‍ර තිකුත් කිරීම මගින් වඩා පුළුල් වෙළඳපලක් පුරා ගම අනසක පතුරුවාලීමට හැකි වේ.

බලපත්‍ර ගිවිසුමක් සකස් කිරීමේදී ගනුදෙනු කිරීමේ නිපුණතාවය හා ගිවිසුම සැකසීමේ ප්‍රවීණත්වය අවශ්‍යය වේ. එබැවින් ගිවිසුම සැකසීමට බලපත්‍ර විෂයේ නිපුණත්වයෙන් යුතු තැනැත්තෙකුගේ සහය ලබා ගැනීම වැදගත්ය. ඇතැම් රටවල රජයේ නියාමන ආයතන වල මෙම බලපත්‍ර ගිවිසුම ලියාපදිංචි කිරීම අවශ්‍යවේ.

පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය සඳහා කොපමණ හිමිකම් භාගයක් ඔබ බලාපොරොත්තුවේද?

බලපත්‍ර ගනුදෙනු වලදී සාමාන්‍යයෙන් හිමිකරුට එකවර මුදල ලැබීම සහ හිමිකම් භාගය වෙනුවෙන් වරින් වර ගාස්තු මුදල් ලැබීම සිදුවේ. බලපත්‍ර ගත නිෂ්පාදනයේ අලෙවි ප්‍රමාණය (එක් භාණ්ඩයක් මත හිමිකම් භාගය) හෝ ශුද්ධ අලෙවි ප්‍රමාණය (ශුද්ධ අලෙවිය මත හිමිකම් භාගය) මත හිමිකම් භාගයේ ප්‍රමාණය තීරණය වේ. බොහෝ විට බලපත්‍ර වලින් ලැබෙන ආදායම එකවර මුදල් ලබා දීම සහ හිමිකම් භාගය මත වරින් වර දෙන මුදල් යන කොටස් දෙකෙහි එකතුවකි.

කර්මාන්තයේ පවත්නා ප්‍රමිතිය අනුව හිමිකම් භාගයේ අනුපාතය රඳා පවතී. සෑම ගිවිසුමක්ම සුවිශේෂ බවකින් යුක්ත වන නිසා සාකච්ඡා කිරීමෙන් එකඟ විය යුතු විවිධ සාධක මත හිමිකම් භාග අනුපාතය තීරණය කිරීම වැදගත්ය. මේ හේතුව නිසා සමාගමේ ප්‍රමිතිය යටතේ මූලික උපදේශනයක් ලබා දුන්නද ඇතුළු විට මෙම ප්‍රමිතීන් අවස්ථානුකූලව වෙනස් විය හැකිය.

ඉන්දියානු ජාතික නව නිපැයුම්කරුවකුවන ආචාර්ය මිලින්දී රානේ විසින් උණුසුම නුවමාරු කරන උපකරණයන් සඳහා වන පේටන්ට් හිමිකාරිත්වය සඳහා මුම්බායි නුවර සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයකු සමඟ බලපත්‍ර ගිවිසුමක් ඇතිකර ගත්තේය. එකඟතාවයට අනුව ගිවිසුම අත්සන් තබන අවස්ථාවේ නව නිපැයුම්කරුට මුල් ගෙවීමක් සිදුකළ අතර ශුද්ධ අලෙවියෙන් 4.5% හිමිකම් භාගයක්ද ගෙවීමට එකඟ විය. එසේම බලපත්‍රලාභියා විසින් පේටන්ට් අයදුම් ගාස්තු හා නඩත්තු ගාස්තු ද දැරිය.

අන්‍යයු බලපත්‍ර සහ අන්‍ය නොවන බලපත්‍ර අතර වෙනස කුමක්ද?

පේටන්ට් සමඟ කටයුතු කිරීමට අවස්ථාව ලබාදෙන බලපත්‍රලාභියාගේ ප්‍රමාණය මත බලපත්‍ර ගිවිසුම් වර්ග 3 කි. එනම්

- **අන්‍යයු බලපත්‍ර:** (Exclusive license) පේටන්ට් ගත තාක්ෂණය භාවිත කළ හැක්කේ එක් බලපත්‍රලාභියෙකුට පමණි. එසේම පේටන්ට් හිමිකරුද මෙය භාවිත කළ නොහැක.
- **තනි බලපත්‍රය:** (Sole license) එක් බලපත්‍ර ලාභියෙකුට සහ පේටන්ට් අයිතිකරුට මෙම පේටන්ට් තාක්ෂණය භාවිතා කළ හැකියි.
- **අන්‍ය නොවන බලපත්‍ර:** (Non-exclusive license) බලපත්‍රලාභීන් කිහිප දෙනෙකුට හා පේටන්ට් අයිතිකරුට මෙම පේටන්ට් තාක්ෂණය භාවිතා කළ හැකියි

ගිවිසුමක සමහර අයිතිවාසිකම් සඳහා අන්‍යයු අයිතියක් ද සමහර අයිතිවාසිකම් සඳහා තනි හා අන්‍ය නොවන අයිතියක් ද අඩංගු විය හැකියි.

මෙක්සිකෝවේ ජාතික විශ්වවිද්‍යාලයක් මගින් අපවිත්‍ර ජල කළමනාකරණ පද්ධතියක් සඳහා පේටන්ට් ආරක්ෂණයක් ලබා ගත් අතර විශ්වවිද්‍යාලය ඇසුරින්ම බිහි වූ අති සාර්ථක ජල කළමනාකරණ ආයතනයක් වූ IB ටෙක් නම් ආයතනය අන්‍ය නොවන බලපත්‍ර ගිවිසුමක් ඇතිකර ගන්නා ලදී.

ඔබගේ පේටන්ට් ගත නිෂ්පාදනය සඳහා අන්‍ය (Exclusive) හා අන්‍ය නොවූ (Non Exclusive) බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීමට හැකිද?

එය නාණ්ඩය හා සමාගමේ ව්‍යාපාරික උපාය මාර්ග මත රඳා පවතී. උදාහරණයක් වශයෙන් ඔබ පේටන්ට් ගතකළ තාක්ෂණය අදාළ කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමිතිගත කළහොත් එය අදාළ වෙළඳපල තුළ සිටින සෑම කර්මාන්තකරුවකුටම ගැනීමට සිදු වේ. ඒ අනුව අන්‍ය නොවූ බලපත්‍ර ඇතිකර ගැනීම වඩාත් වාසිදායක වේ. යම් නිෂ්පාදනයක් එක් සමාගමක අතිරිදාල ආයෝජනයක් යටතේ වෙළඳපලට හඳුන්වා දෙන අවස්ථාවක (උදා: සායනික අත්හදා බැලීම් කිරීමට අවශ්‍යය ඔපට නිෂ්පාදන) එම අදාළ බලපත්‍ර ලාභියාට අතිකුත් බලපත්‍ර ලාභීන් සමඟ තරඟකාරීත්වයට මුහුණදීම අවශ්‍ය නොවන නිසා අන්‍යවූ බලපත්‍රයක් ගැනීම යෝග්‍ය වේ.

ඔබගේ නව සොයා ගැනීමට බලපත්‍ර ගැනීමට සුදුසුම කාලය කුමක්ද?

බලපත්‍ර ලබා ගැනීමට වඩාත් සුදුසුම කාලයක් ගැන පැවසීමට නොහැකි අතර එය අවස්ථානුකූලව තීරණය වේ. කෙසේ වුවත් පේටන්ට් කිරීමට වැය වූ මුදල ආවරණය කර ගැනීම සඳහා ස්වාධීන ව්‍යාපාරිකයින් මෙන්ම නව නිපැයුම්කරුවන්ද හැකි ඉක්මනින් බලපත්‍ර පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම වඩාත් යෝග්‍යය වේ. පේටන්ට් ප්‍රදානය කරන තෙක් සිටීම අවශ්‍යය නොවේ.

මෙහිදී වඩාත් වැදගත් වනුයේ නිවැරදි කාලය නොව පේටන්ට් ගත නව සොයා ගැනීම වාණිජ්‍යයකරණය කිරීමෙන් ලාභ උපයා ගැනීමට සහය වන වඩාත් නිවැරදි වෙළඳ හවුල්කරුවන් සොයා ගැනීමයි.

පේටන්ට් තක්සේරු කිරීම

යම් සමාගමක් පේටන්ට් තක්සේරුවක් කිරීමට බලපාන එකිනෙකට වෙනස් හේතු සාධක කිහිපයක් තිබිය හැකිය. ගිණුම් කටයුතු, බලපත්‍ර නිකුත්ව, බද්ධවීම් හා අත්පත් කර ගැනීම, බුද්ධිමය දේපල වත්කම් මිල දී ගැනීම හෝ පවරා ගැනීම හෝ මූල්‍ය සහන ලැබීම යන කරුණු මේ අතර වේ. පේටන්ට් තක්සේරු කිරීමේ එක් ක්‍රමවේදයක් නොමැති අතර පහත දැක්වෙන ක්‍රම බොහෝ විට භාවිතා කරයි.

- **ආදායම් ක්‍රමය:** මෙම ක්‍රමය පේටන්ට් තක්සේරු කිරීම සඳහා බහුලව භාවිතා වේ. පේටන්ට් හිමිකමේ මුළු ආසුප කාලය තුළ එහි හිමිකරුට ලැබෙන ආදායම උපකල්පනය කොට මෙම ක්‍රමය සකසා ඇත.

- **වියදම් ක්‍රමය:** අභ්‍යන්තරව හෝ බාහිරව ඒ හා සමානම නිෂ්පාදනයක් කිරීමට වැයවන වියදම මත පදනම් වී මෙම ක්‍රමය සකස් කෙරේ.
- **වෙළඳ පල ක්‍රමය:** වෙළඳ පල ක්‍රමය තුළ කළ හැකි තුළතාත්මක අලෙවි ගනුදෙනු වල වටිනාකම මත මෙම ක්‍රමය සකස් කෙරේ.
- **විකල්ප මත පදනම් වූ ක්‍රමය:** විකල්ප මිල නියම කිරීමට මෙම ක්‍රමය යොදා ගැනේ.

පේටන්ට් නියමාකාරයෙන් අගය කිරීමට භාජනය කළ නොහැකි අසීරු අවස්ථා ඇත. පේටන්ට් හිමිකම්වල ඇති වාසිදායක තත්වයන් හා අදාළ භාණ්ඩයට ආදේශන පැවතීම ආදී හේතූන් මීට අදාළ වේ. මිනුම් කිරීමට නොහැකි සාධක වේ.

ඔබගේ තරඟකරුවාගේ පේටන්ට් සම්බන්ධව ඔබ උනන්දුවක් දක්වන්නේ නම් ඔබට එය භාවිතයට අවසර ගත හැකිද?

ඔබගේ ව්‍යාපෘතික තරඟකරුට අයත් තාක්ෂණය, ඔබගේ නිෂ්පාදනය හෝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා භාවිතා කිරීමට අවසර ලබා ගැනීම සෑම විටම පහසු කාර්යයක් නොවේ. කෙසේ වුවත් ඔබගේ ව්‍යාපෘතික තරඟකරුද ඔබ සතු පේටන්ට් සම්බන්ධව උනන්දුවක් දක්වයි නම් හුවමාරු බලපත්‍ර ක්‍රමය මෙහිදී යොදා

ගත හැකියි. පේටන්ට් නිෂ්පාදන හිමිකරගෙන ඇති විවිධ තව නිෂ්පාදන කර ඇති තරඟකරුවන් දෙදෙනෙකු හෝ වැඩි ප්‍රමාණයක් සිටින කර්මාන්තයන්හි හුවමාරු බලපත්‍ර ක්‍රමය ප්‍රචලිත ක්‍රමයකි. මෙහිදී හැම විටම යම් සමාගමක් තම තරඟකරුගේ පේටන්ට් අයිතිය භාවිතයට තමාට ඇති අයිතිය තහවුරු කරන පරිදීම තමාගේ පේටන්ට් භාවිතයට තම ව්‍යාපෘතික තරඟකරුට ද අවස්ථාව ලබා දේ.

පිරික්සුම් ලැයිස්තු සාරාංශය

- **වාණිජ්‍යයකරණය:** පේටන්ට් ගත නිෂ්පාදනය වෙළඳපලට හඳුන්වා දීමට විවිධ විකල්ප මාර්ග ගැන සැලකිලිමත් වන්න. භාණ්ඩය වෙළඳපලට හඳුන්වාදීමට අවශ්‍ය නම් සාර්ථක ව්‍යාපෘතික සැලැස්මක් ද ඇතිකර ගත යුතු වේ.
- **බලපත්‍ර ක්‍රමය:** මෙහිදී හිමිකාරභාගය හා බලපත්‍ර ගිවිසුම්වල වෙනත් වැදගත් අංශ පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතු වන අතර ගිවිසුම් සැකසීමට හා ගනුදෙනු සාකච්ඡා කිරීමට විශේෂඥයකුගේ සහය ලබා ගැනීම වඩාත් යෝග්‍යය වේ.

- **අතන්‍ය හා අතන්‍ය නොවන බලපත්‍ර:** අතන්‍ය හා අතන්‍ය නොවන බලපත්‍ර ප්‍රදානය සඳහා හේතු වන සාධක පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන්න. විශේෂයෙන්ම ඔබගේ භාණ්ඩයේ තාක්ෂණය හා ඔබගේ ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාපෘතික උපාය මාර්ග මෙහිදී වැදගත් වේ.
- **හුවමාරු බලපත්‍ර:** මෙහිදී ඔබගේ පේටන්ට් භාවිතා කරමින් අන් පාර්ශවයක පේටන්ට්ගත තාක්ෂණයන් භාවිතයට ඔබට හැකියාව ඇතිද යන්න පිළිබඳ අවධානය යොමු කෙරේ.

5 පේටන්ට් අයිතිය බලාත්මක කිරීම

ඔබ පේටන්ට් අයිති බලාත්මක කල යුත්තේ ඇයි?

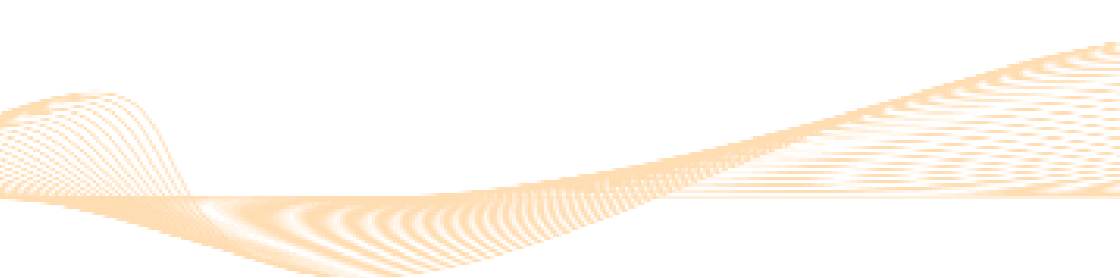
නව භාණ්ඩයක් වෙළඳපලට හඳුන්වාදීමෙන් පසුව එය වෙළඳපලේ සාර්ථක ලෙස අලෙවි වුවායැයි සිතමු. එවන් අවස්ථාවකදී තරඟකරුවන්ද ඉතා ඉක්මනින් හෝ පසුව එම භාණ්ඩයම හෝ ඒ හා සමාන අංග වලින් යුතු භාණ්ඩයක් වෙළඳපලට හඳුන්වා දීමද සිදුකරයි. ඇතැම් විටදී තරඟකරුවන් වෙළඳපලට පිවිසීමේ හැකියාව, අඩු මිලට අමුද්‍රව්‍ය ගැනීමේ හැකියාව, ආර්ථිකමය හැකියාව අතින් මුල් ආයතනයට වඩා වාසිදායක තත්වයක සිටිය හැකියි. ඒ අනුව ඔහුට ඒ හා සමාන තරඟකාරී භාණ්ඩයක් වෙළඳපලට හඳුන්වාදීම වඩාත් පහසුය වේ. මෙම තත්වය මුල් ආයතනය මත දැඩි පීඩනයක් ඇති කරන අතර විශේෂයෙන්ම නව නිපැයුම සඳහා හෝ දියුණුකල භාණ්ඩය සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයෝජනයක් කර ඇති විටදී මෙය වඩාත් උග්‍ර තත්වයක් පෙන්වයි.

මුල් හිමිකරුට පේටන්ට් මගින් ලැබී ඇති අනන්‍යතාව අයිතිය මගින්. වෙනත් ව්‍යාපාරික තරඟකරුවෙකු විසින් පේටන්ට්ගත භාණ්ඩය නිෂ්පාදන හෝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය භාවිතා කිරීමෙන් ආරක්‍ෂා කිරීම හෝ වැළැක්වීම සඳහා අයිතිය ලැබෙයි. මෙවැනි උල්ලංඝණයක් සිදුකර ඇති බවට දෙන ලද හිමිකම් යටතේ සාධනය කර පෙන්විය යුතුවේ. එසේම පේටන්ට් ගත නිෂ්පාදනය අනවසරයෙන් භාවිතා කිරීම නිසා මුල් හිමිකරුට වෙළඳ වාසිය, වෙළඳපල කොටස හා ලාභ පවත්වා ගැනීමට ඔබට නොහැකි වූ විට පේටන්ට් බලාත්මක කිරීමට හැකියාව ඇත.

පේටන්ට් අයිතිය බලාත්මක කිරීමේ අයිතිය ඇත්තේ කාටද?

පේටන්ට් හිමිකරු විසින් පේටන්ට් උල්ලංඝණය කිරීම සම්බන්ධව අවධානයෙන් සිටීම සහ එයට විරුද්ධව පියවර ගැනීම කල යුතුයි. එසේම පේටන්ට් හිමිකරු විසින් තම නිමැවුම වෙළඳපල තුළදී භාවිතා වන ආකාරය යම් පේටන්ට් උල්ලංඝණයක් සිදුවේද යන්න මෙන්ම එසේ වන්නේ නම් එයට කවර ආකාරයෙන්, කෙදිනක පියවර ගන්නවාද යන තීරණ ගැන වගකිය යුතු වේ. ව්‍යාපාරිකයින් මෙම වගකීම (හෝ එහි කොටසක්) අනන්‍යව බලපත්‍රලාභියකු වෙත පැවරීමට ඇතැම් විට තීරණය කරනු ඇත.

දේශීය හෝ විදේශීය වෙළඳපල තුළදී කුමන හෝ ආකාරයක අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝණය කිරීමකට එරෙහිව පේටන්ට් බලාත්මක කිරීමට පියවර ගැනීමට පෙර පේටන්ට් නීතිඥවරයෙකුගේ සහය ලබා ගැනීම වඩාත් සුදුසුවේ. මේ සම්බන්ධව ඇති වියදම් හා අවදානම හා සුදුසුම උපාය මාර්ගය පිළිබඳව පේටන්ට් නීතිඥවරයා විසින් ඔබට උපදෙස් ලබා දෙනු ඇත.

ඔබගේ අනුමැතියකින් තොරව, ඔබගේ පේටන්ට් වෙතත් පාර්ශවයක් විසින් භාවිතා කරයි නම් ඔබ කල යුත්තේ කුමක්ද?

ඔබගේ අනුමැතියෙන් තොරව, ඔබගේ පේටන්ට් වෙතත් පාර්ශවයක් විසින් උල්ලංඝනය කරන බව ඔබ දැනගත් විටදී ගත යුතු පළමු පියවර වන්නේ උල්ලංඝනය කරන පාර්ශවය හා එයට අදාළ නිෂ්පාදනය හා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ සියළු තොරතුරු ඒකරාශි කර ගැනීමයි. ඔබ ගත යුතු පියවර කුමක්ද හා එය ගත යුතු සුදුසු කාලයද මෙහිදී තීරණය කල යුතු වේ. එසේම හැම විටම පේටන්ට් නීතිඥයෙකු සහය ලබා ගැනීම වැදගත් වේ. ඇතැම් අවස්ථාවලදී යම් සමාගමක ව්‍යාපාරික කටයුතු නිසා පේටන්ට් හිමි සමාගමේ අයිතීන් උල්ලංඝනය වන අවස්ථාවකදී පේටන්ට් හිමි සමාගම අදාළ සමාගමට මේ බව ලිපියකින් දැනුම් දෙනු ලැබේ. (පොදුවේ මෙම ලිපිය අත්හිටුවීමේ හෝ වලක්වාලීමේ ලිපිය ලෙස හැඳින්වේ.) මෙම ක්‍රමය වේගනාන්විතව නොවන උල්ලංඝන අවස්ථාවක් සඳහා යෝග්‍යය වේ. ඇතැම් විට මේ මගින් අනෙකුත් පාර්ශවය උල්ලංඝනය නවතා දැමීම හෝ බලපත්‍ර ගිවිසුමක් සඳහා එකඟවීම සිදුවිය හැකියි.

ඇතැම් විට උල්ලංඝනය කරන ස්ථානයට නිදිසියේම පැමිණ මේ බව දැනුම් දීම වඩාත් යෝග්‍යය ක්‍රමයකි. එනම් එහිදී උල්ලංඝනය සිදුකරන සමාගමට යම් සාකච්චි විනාශ කිරීමට නැතිනම් සැගවීමට මෙහිදී අවකාශයක් නොලැබෙන බැවිනි. මෙවැනි අවස්ථාවලදී පේටන්ට් උල්ලංඝනය කරන සමාගමට දැනුම් දීමක් නොකර සාප්පවම උසාවියේ සහය ලබා ගත හැකියි. එනම් පොලිසියේ සහය ඇතිවද වැටලීමක් සිදුකර උසාවිය ආර්ථිකයෙන් තාවකාලික තහනම් නියෝගයක්

පැනවිය හැකියි. ඇතැම් විට මෙහි ප්‍රථිපලයක් ලෙස උසාවිය පේටන්ට් උල්ලංඝනය කරන සමාගමේ ක්‍රියාකාරකම් නවත්වාලීමට උපදෙස් දෙනු ඇත. (වසර ගණනක් හෝ ආසන්නයක් විය හැකිය.)

සිවිල් නඩු විධාන ක්‍රමය යම් සමාගමක් විසින් තෝරා ගතහොත් එහිදී උසාවිය මගින් අයිතිය උල්ලංඝනය වූ තැනැත්තාට විවිධ සිවිල් ප්‍රතිකර්ම රාශියක් ලබා දෙයි. එසේම පේටන්ට් නීතිඥවරයාද අදාළ තොරතුරු ලබාදෙනු ඇත.

පේටන්ට් උල්ලංඝනය කරන භාණ්ඩ රට තුළට ආනයනය කිරීම වැළැක්වීමට ඇතැම් රටවල ජාතික ථේගු අධිකාරීන් හරහා පියවර ගෙන ඇත. කෙසේ වුවත් බොහෝ රටවලින් දේශසීමා වලදී ව්‍යාජ වෙළඳ සහතික සහිත භාණ්ඩ සහ ව්‍යාජ හිමිකම් ඇවරුණු භාණ්ඩ පිළිබඳ සැලකිලිමත් වේ.

පොදුවේ පවසනවා නම් ඔබ යම් පේටන්ට් උල්ලංඝනය කිරීමක් හඳුනා ගැනීම සඳහා වෘත්තීමය මට්ටමේ නීති උපදේශයක් ලබා ගැනීම වඩාත් සුදුසු වේ.

පේටන්ට් උල්ලංඝණය කිරීමක් උසාවි නොවන ආර්යකීන් විසඳා ගන්නා ක්‍රම මොනවාද?

බලපත්‍රලාභී සමාගමක් මගින් අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝණය වීමක් සම්බන්ධව ගැටළුකාරී තත්වයන් ඇතිවුවහොත් පළමුව ගතයුතු පියවර වන්නේ ගිවිසුම තුළ (බලපත්‍ර ගිවිසුම්) බේරුම්කරණය හෝ මැදිහත්කරණය සම්බන්ධ වගකීම් ඇතුළත් කර ඇතිදැයි සොයා බැලීමයි. එසේම දිප්ඝ කාලයක් හා අධික මුදලක් වැයවන නීති ක්‍රියාමාර්ග වෙත යොමු වනවාට වඩා ගිවිසුමකට බේරුම්කරණය හෝ මැදිහත්කරණය සම්බන්ධ වගකීම් ඇතුළත් කිරීම යෝග්‍යය වේ. ගැටළු නිරාකරණය කිරීමේ විකල්ප ක්‍රමයක් ලෙස බේරුම්කරණය හෝ මැදිහත්කරණය යොදා ගැනීම සුදුසු වන අතර දෙපාර්ශවයන් එකඟ නම් ගිවිසුමට මෙම කරුණු/වගකීම් ඇතුළත් නොවුවද ගිවිසුමක් නොමැති වුවද මෙය ගැටළු නිරාකරණ ක්‍රමයක් ලෙස භාවිතා කළ හැක.

උසාවි ක්‍රියාමාර්ග හා සසඳන විට බේරුම්කරණය පහසු හා කෙටි ක්‍රියාමාර්ගයකි. එසේම අන්තර්ජාතික මට්ටමේ දී බේරුම්කරණයේදී ලබා දෙන තීන්දු බල ගැන්වීම වඩාත් පහසු කටයුත්තකි. ගැටළු නිරාකරණය කිරීමේ පටිපාටියේ පාලනය අදාළ පාර්ශවයන් විසින් සිදුකිරීම මැදිහත්කරණයේ ඇති වාසිදායක තත්වයකි. එයින් යම් සමාගමක් තවත් සමාගමක් සමඟ ඉදිරියේදී ව්‍යාපාරික සම්බන්ධතා ඇතිකර ගැනීමට බලාපොරොත්තුවේ නම් එවැනි සම්බන්ධතාවයකට මෙමගින් පහසුකම් සලසයි. ගැටළු නිරාකරණය කිරීමේ විකල්ප මාර්ග පිළිබඳ සේවය බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානයේ (WIPO) බේරුම්කරණ හා මැදිහත්කරණ මධ්‍යස්ථානය වෙතින් ලබා ගත හැක. බේරුම්කරණය හා මැදිහත්කරණය සම්බන්ධව වැඩිදුර තොරතුරු arbitr.wipo.int/center/index.html වෙතින් ලබා ගත හැකියි.

පේටන්ට් අංක GN2266045 එක්සත් රාජධානියේ නව නිපැවුම්කරුවෙකු හා ව්‍යාපාරිකයෙක් වන මැන්ඩි හැම්බ්ලන් විසින් පාතීය බඳුනක් ආශ්‍රිතව නව නිපැවුමක් කල අතර එයට 1992 දී පේටන්ට් සහතිකය ලබා දුනි. වෙනත් තරඟකරුවකු විසින් ඔහුගේ පේටන්ට් අයිතිය කඩ කල විටදී මැන්ඩි විසින් උසාවි ක්‍රියාමාර්ගයකට අවතීර්ණ නොවී තහනම් නියෝගයක් ලබා ගනිමින් තම පේටන්ට් අයිතිය තහවුරු කරගන්නා ලදී.

පිරික්සුම් ලැයිස්තු සාරාංශය

- **ගැමවිටම පරීක්ෂාකාරිවත්ත.** හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම තරඟකාරිත්වය නිරීක්ෂණය කරමින් යම් උල්ලංඝණය කිරීමක් සිදුවේද යන්න ගැන පරීක්ෂාකාරිවත්ත.
- **උපදෙස් ලබාගන්න.** ඔබගේ පේටන්ට් බලාත්මක කිරීමට පෙර හැමවිටම පේටන්ට් සම්බන්ධ නීතිඥවරයකුගේ උපදෙස් ලබා ගන්න. මෙහිදී ඔබ ගන්නා ඕනෑම පියවරක් මගින් නීතිය ලබා දෙන අවසාන විසඳුමට බලපෑමක් වේ.
- **ගැටළු නිරාකරණය කිරීමේ විකල්ප මාර්ග.** හැකි සෑම විටම උසාවි නොවන විකල්ප විසඳුම් මාර්ග වෙතින් ගැටළු නිරාකරණය කිරීමට යොමු වන්න. උදා:බලපත්‍ර ගිවිසුම් වලදී බේරුම්කරණය හා මැදිහත්කරණ ක්‍රමවේදයන්.

ඇමුණුම් අංක I - ප්‍රයෝජනවත් වෙබ් අඩවි කිහිපයක්

වැඩි විස්තර පහත දක්වා ඇති වෙබ් අඩවි වෙතින් ලබා ගන්න.

- ව්‍යාපාර දෘෂ්ටි කෝණයෙන් ඉදිරිමය දේපල සම්බන්ධ ගැටළු
www.wipo.int/sme
- පේටන්ට් පිලිබඳ පොදු කරුණු
www.wipo.int/patent/en/index.html
- පේටන්ට් අයදුම්පතක් ගොනු කිරීම පිලිබඳ ප්‍රායෝගික විස්තර, ඇමුණුම් අංක II හි ඇතුළත් ජාතික හා කලාපීය පේටන්ට් කාර්යාලවල වෙබ් අඩවි ලැයිස්තුව බලන්න නැතිනම් පහත වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න.
www.wipo.int/news/links/ipo
- පේටන්ට් සහයෝගීතා ගිවිසුම
www.wipo.int/pct/en/index.html
- ජාත්‍යන්තර පේටන්ට් වර්ගීකරණය
www.wipo.int/classifications/ipc/en
- බේරුම්කරණය හා මැදිහත්කරණය
arbitr.wipo.int/center/index.html
- අන්තර්ජාල හරහා ලබාගත හැකි ජාතික හා කලාපීය පේටන්ට් කාර්යාලවල දත්ත ගබඩාව
www.wipo.int/ipdl/en/resources/links.jsp
- ඉදිරිමය දේපල අයිතිය බලාත්මක කිරීම
www.wipo.int/enforcement
- WIPO පරිපාලනය ගිවිසුම් හි සාමාජිකත්වය
www.wipo.int/treaties/en/index.jsp

ඇමුණුම් අංක II- අන්තර්ජාල ලිපිනයන් ජාතික හා කලාපීය පේටන්ට් කාර්යාල

බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ අප්‍රිකානු සංවිධානය (OAPI)
 අප්‍රිකානු කලාපීය බුද්ධිමය දේපල සංවිධානය (ARIPO)
 ඇල්ජීරියාව
 ඇන්ඩෝරා
 ආර්ජන්ටිනාව
 ආර්මේනියාව
 ඔස්ට්‍රියාව
 ඕස්ට්‍රේලියාව
 බාර්බඩෝස්
 බෙලිසිය
 බෙල්ජියම

 බොලීවියාව
 බ්‍රසීලය
 බල්ගේරියාව
 කැනඩාව
 චීනය
 චීනය: හොංකොං (SAR)
 චීනය: මැකෝ (SAR)
 චිලී
 කොලොම්බියාව
 කොස්ටෝරිකාව
 ක්‍රොස්සියාව
 කියුබාව
 චෙක් රිපබ්ලික්
 ධනමාජකය
 ධොමිනියන් රිපබ්ලික්
 ජපානය
 ඵල් සැල්වදෝරය

www.oapi.wipo.net
www.aripo.org
www.inapi.gov
www.omp.ad
www.inpi.gov.ar
www.armpatent.org
www.patentamt.at
www.ipaustralia.gov.au
www.caipo.gov.bb
www.belipo.bz
www.european-patent-office.org/patlib/country/belgium
www.senapi.gov.bo
www.inpi.gov.br
www.bpo.bg
www.cipo.gc.ca
www.sipo.gov.cn
www.info.gov.hk/lipd
www.economia.gov.mo
www.dpi.cl
www.sic.gov.co
www.registracional.go.cr
www.dziv.hr
www.ocpi.cu
www.upv.cz
www.dkpto.dk
www.seic.gov.do/onapi
www.egypo.gov.eg
www.cnr.gob.sv

එස්ටෝනියාව

යුරේපියන් පේටන්ට් කාර්යාලය

යුරෝපා පේටන්ට් කාර්යාලය

ලිතේනියාව

ප්‍රංශය

ජෝර්ජියාව

ජර්මනිය

ග්‍රීසිය

ගල්ෆ් සහයෝගිතා කවුන්සිලය

හංගේරියාව

අයිස්ලන්තය

ඉන්දියාව

ඉන්දුනීසියාව

අයර්ලන්තය

ඊශ්‍රායලය

ඉතාලිය

ජැමෙයිකාව

ජපානය

ජෝර්දානය

කසකස්ථානය

කෙන්යාව

කිරිගිස්ථානය

ලාම් මහජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජය

ලැට්වියාව

ලිතුවේනියාව

ලක්ෂම්බර්ග්

මැලේසියාව

මැක්සිකෝව

මොනාකෝ

මොරොක්කෝව

නෙදර්ලන්තය

නේපාලය

www.epa.ee

www.eapo.org

www.epo.org

www.prh.fi

www.inpi.fr

www.sakpatenti.org.ge

www.dpma.de

www.gge.gr

www.gulf-patent-office.org.sa

www.hpo.hu

www.els.stjr.is

www.patentoffice.nic.in

www.dgip.go.id

www.patentsoffice.ie

www.justice.gov.il

www.minindustria.it

www.jipo.gob.jm

www.jpo.go.jp

www.mit.gov.jo

www.kazpatent.kz

www.kipo.ke.wipo.net

www.krygyzpatent.kg

www.stea.la.wipo.net

www.lrpv.lv

www.vpb.lt

www.eco.public.lu

www.mipc.gov.my

www.impi.gob.mx

www.european-patent-office.org/

patlib/country/monaco

www.ompic.org.ma

www.bie.minez.nl

www.ip.np.wipo.net

නවසීලන්තය
 නෝර්වේ
 පැනමාව
 පේරු
 පිලිපීනය
 පෝලන්තය
 පාකුගාලය
 කොංගෝව
 කොටියානු ජනරජය
 මැසිඩෝනියාව
 මොල්ඩෝවා ජනරජය
 රුමේනියාව
 රුසියානු ශතරජය
 සර්බියා හා මොන්ටේනෙරෝ
 සිංගප්පූරුව
 ස්ලෝවැක් ජනරජය
 ස්ලෝවේනියාව
 ස්පාඤ්ඤය
 ස්වීඩනය
 ස්විස්ටර්ලන්තය
 ටජිකිස්ථානය
 තායිලන්තය
 තුර්කිය
 ටියුනීසියාව
 යුක්රේනය
 එක්සත් රාජධානිය
 ඇමරිකා එක්සත් ජනරජය
 උරුගුවේ
 උස්බෙකිස්ථානය
 වෙනිසියුලාව

www.iponz.govt.nz
www.patentstyret.no
www.mici.gob.pa/comintf.html
www.indecopi.gob.pe
www.ipophil.gov.ph
www.uprp.pl
www.inpi.pt
www.anpi.cg.wipo.net
www.kipo.go.kr
www.ippo.gov.mk
www.agepi.md
www.osim.ro
www.rupto.ru
www.yupat.sv.gov.yu
www.ipos.gov.sg
www.indprop.gov.sk
www.sipo.mzt.si
www.oepm.es
www.prv.se
www.ige.ch
www.tjpat.org
www.ipthailand.org
www.turkpatent.gov.tr
www.inorpi.ind.tn
www.ukrpatent.org
www.patent.gov.uk
www.uspto.gov
http://dnpi.gub.uy
www.patent.uz
www.sapi.gov.ve

වැදගත්:

වඩාත් වැදගත් නවතම තොරතුරු ලබා ගැනීමට පහත දැක්වෙන වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න.
www.wipo.int/directory/en/urls.jsp

ලයිබ්‍රේරියාව
 ලිව්වෙන්සට්න්
 ලිතුවේනියාව
 ලක්ෂ්මිබර්ග්
 මැදගස්කරය
 මලාවි
 මාලි
 මවුරිටේනියාව
 මැක්සිකෝව
 මොනාකෝ
 මොන්ගෝලියාව
 මොරොක්කෝව
 මොසැම්බියාව
 නැමීබියාව
 නෙදර්ලන්තය
 නවසීලන්තය
 නිකරගුවාව
 නයිජීරියාව (2005 මැයි 8 සිට)
 නයිජර්
 නෝර්වේ
 ඕමානය
 පැපුවා නිව් ගිනි
 පිලිපීනය
 පෝලන්තය
 පාකුගාලය
 කොටියානු ජනරජය
 මෝල්ඩෝවා ජනරජය
 රුමේනියාව
 රුසියානු ෆෙඩරේෂනය
 සෙන්ට් ලුසියා
 සෙන්ට් වින්සන්ට් සහ ග්‍රෙනඩිස්
 සැන් මරිතා

සෙනගල්
 සර්බියාව සහ මොන්ටේනෙරෝ
 පී පෙල්ස්
 සිටියා ලියෝන්
 ස්ලෝවේනියාව
 ස්ලෝවේනියාව
 දකුණු අප්‍රිකාව
 ස්පාඤ්ඤය
 ශ්‍රී ලංකාව
 සුඩානය
 ස්වාසිලන්තය
 ස්වීඩනය
 ස්විස්ටර්ලන්තය
 සීරියානු අරාබි ජනරජය
 ටජික්ස්ථානය
 එක්සත්
 යුගෝස්ලෝවියානු ජනරජය සහ මැසිඩෝනියාව
 ටෝගෝ
 ට්‍රිනිදාද් සහ ටොබැගෝ
 ටියුනීසියාව
 තුර්කිය
 තර්ක්මෙනස්ථානය
 උගැන්ඩාව
 යුක්රේනියාව
 එක්සත් අරාබි එමීරේට්ස්
 එක්සත් රාජධානිය
 එක්සත් ජාතින් රාජධානිය
 ඇමරිකා එක්සත් රාජධානිය
 උස්බෙකිස්තානය
 වියට්නාමය
 සැම්බියාව
 සිම්බාබ්වේ

වැදගත්:
 මේ සම්බන්ධව වඩාත් වැදගත් තවත්ම තොරතුරු ලබා
 ගැනීමට පහත දැක්වෙන වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න :
www.wipo.int/pct

බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය (WIPO) විසින් නිකුත් කරනු ලබන
ඇති ව්‍යාපාර සඳහා බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ සියළුම ප්‍රකාශන
www.wipo.int/sme/en/ යන වෙබ් අඩවියෙන් ද
සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශයේ විද්‍යුත් සඟරාව
www.wipo.int/sme/en/documents/wipo_sme_newsletter.html යන වෙබ්
අඩවියෙන් ද කිසිදු අය කිරීමකින් තොරව ලබා ගත හැකිය.

වැඩි දුර විස්තර සඳහා

ලිපිනය :

බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ලෝක සංවිධානය

නො: 34, වෙමින් ඩෙස් කොලොම්බෙට්ස්

තැපෙ. 18

සී එච්-1211 ජිනීවා 20

ස්විට්සර්ලන්තය.

දුරකථන:

+41 22 338 91 11

ෆැක්ස් :

+41 22 733 54 28

විද්‍යුත් තැපෑල:

wipo.mail@wipo.int

නිව්යෝක් හි පිහිටි සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ කාර්යාලය

ලිපිනය:

2, සුනඛිට්ටි හේපන් ජලාසා

ප්‍රයිට් 2525

නිව්යෝක්, එන් වයි 10017

ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය

දුරකථන:

+1 212 963 6813

ෆැක්ස් :

+1 212 963 4801

විද්‍යුත් තැපෑල:

wipo@un.org

හෝ එහි සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශය

ලිපිනය:

නො: 34, වෙමින් ඩෙස් කොලොම්බෙට්ස්

තැපෙ. 18

සී එච්-1211 ජිනීවා 20

ස්විට්සර්ලන්තය

ෆැක්ස්:

+41 22 338 87 60

විද්‍යුත් තැපෑල:

sme@wipo.int

වෙබ් අඩවිය:

www.wipo.int/sme

සිංහල පරිවර්තනය පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු හෝ ඇණවුම් කිරීම සඳහා

සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

නො. 53, වොක්පෝල් පවුමෙ

කොළඹ 02

ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථන:

+94 11 230 4287-9

ෆැක්ස් :

+94 11 230 4291

විද්‍යුත් තැපෑල:

projmed@slt.lk

User Guide

WIPO Publication No. 917 SK/SI (Sinhala)

ISBN 978-92-805-2057-6

ප්‍රථම මුද්‍රණය